

ISSN 1407-9321

ABONĒJIET «NOVADNIEKU»

«Latvijas Pasta»
nodaļās,
pie pastniekiem
un «Novadnieka»
redakcijā
Brīvības ielā 14,
Preiļos, un interneta
mājas lapā
www.novadnieks.lv
sadaļā «Abonēšana».

Tautas
skaitīšanas
provizoriskie
rezultāti

3., 4. lappusē

Saudzēsim
dabu

8. lappusē

Nost ar nelegālo
alkoholu!

10. lappusē

Pabeigta septiņu pašvaldības ēku siltināšana

● Ar Līvānu Jēkaba Graubiņa mūzikas un mākslas skolas siltināšanas un rekonstrukcijas darbu beigšanu Līvānos pielikts punkts vērienīgajam pašvaldības ēku energoefektivitātes paaugstināšanas projektam, kura laikā nosiltinātas septiņas ēkas.

● Jaunajā sitamo instrumentu klasē audzēkņiem radītas visas ērtības.

Pērnā gada nogalē siltināšanas un rekonstrukcijas darbi tika pabeigti Līvānu Jēkaba Graubiņa mūzikas un mākslas skolā, bet pēc ziemas brīvlaika audzēkņi jau iemēģinājuši jaunās telpas. Gan topošajiem mūziķiem, gan pedagogu saimei tagad telpās ir plašāk un brīvāk, jo rekonstruēta piebūve, kas pēc ilgāka laika atgriezusies likumīgā saimnieka — skolas — īpašumā. Atjaunotajā piebūvē ierīkota kamerzāle, sitamo instrumentu klase un atpūtas telpa bērniem. Tieši sitamo instrumentu klases pārcelšana uz jauno vietu radījusi gandarījumu, jo iepriekšējā vietā tajā valdīja saspiesība, bez tam instrumentu troksnis traucēja citas nodarbības. Mūzikas un mākslas skolas direktors Gunārs Luriņš pastāstīja, ka vienlaikus labiekārtota arī teritorija, — ierīkota stāvvietu automašīnām, jauni apgaismes stabi, celiņi nobruģēti.

Līvānu mūzikas un mākslas skola, līdz 2011. gadam — mūzikas skola, iz-

audzinājuši daudzus jaunus mūziķus, kas arī turpmāko dzīves ceļu saistījuši ar mūziku. Šogad skolas vadība un pedagogi pirmo reizi sarīkojuši vēra ņemamu pasākumu — absolventu koncertu, kas notiks 4. februārī Līvānu kultūras centrā. Muzicēs akordeonistu ansamblis, kurā spēlēs Gunārs Luriņš un viņa bijušie audzēkņi, uzstāsies mūziķi Juris Kulakovs, Tālis Gžibovskis, ar savu ansambli «Spuldzītes vējā» no Baldones ieradīsies absolvente Sarmīte Skrūzmane. Koncertā piedalīsies bijušie audzēkņi, ansambļa «Ceiruleits» tautas mūzikas instrumentu pratēji, spēlēs pedagogs, arī absolventes Veronika Ivanova un Rīta Semeiko, un daudzi citi, kas savulaik mūzikas skolā ielikuši pirmos pamatus tālākai mūziķu karjerai.

Ar mūzikas un mākslas skolas siltināšanu pabeigta projekta «Līvānu novada pašvaldības ēku energoefektivitātes paaugstināšana» realizācija. Projekta darbi Līvānos tika uzsākti 2009.

gada augustā. Divu gadu laikā projekta ietvaros tika paaugstināta energoefektivitāte septiņām nozīmīgām pašvaldības ēkām. 2010. gadā tika nosiltinātas Līvānu 1. vidusskolas un tās sākumskolas «Laimiņa», kā arī novada domes ēkas. 2011. gada maijā tika pabeigta novada centrālās bibliotēkas ēkas rekonstrukcija, bet jūlijā siltināšanas darbi bija paveikti arī 2. vidusskolas ēkā. Pērnā gada oktobrī jaunu un skaistu izskatu ieguva pirmsskolas izglītības iestādes «Rūķīši» ēka Avotu ielā 2, pašas gada beigās — Līvānu mūzikas un mākslas skola.

Projekta kopējās izmaksas bija 1 519 791 lats, no kurām attiecināmās izmaksas ir 1 473 142 lati, tajā skaitā ERAF finansējums — 85 procenti, valsts budžeta dotācija pašvaldībai — deviņi procenti. Līvānu novada domes līdzfinansējums projekta realizācijai ir 135 037 lati.

L.Rancāne

Abonē šodien, saņem pēc 5 dienām

Pakalpojums «Abonē šodien, saņem pēc 5 dienām» pasta nodaļās būs pieejams no 2012. gada 1. februāra. Tā ir laba iespēja jums, lasītāji, ja neesat paspējuši abonēt «NOVADNIEKU» mēneša beigās, lai saņemtu laikrakstu nākamajam mēnesim. Tagad to varēs izdarīt jebkurā mēneša dienā un Latvijas Pasts piegādās jums «NOVADNIEKU» jau piektajā dienā pēc abonēšanas.

Negaidiet 1. februāri, bet dodieties laikrakstu abonēt uz redakciju, izmantojiet mājas lapu www.novadnieks.lv (sadaļa «Abonēšana»), zvaniet pa tālruni 65307057. Nepalaidiet garām izdevību iegūt vērtīgu informāciju, ko vēl neziniat.

Atcerieties!

**Abonēt «NOVADNIEKU»
ir lētāk nekā pirkt!**

Krievijas pilsoņiem Preiļos vienu stundu būs iespēja vēlēt prezidentu

Preiļu novada domes sēdē izskatīta Krievijas Federācijas ģenerālā konsula Daugavpili Oļega Ribakova vēstule ar lūgumu saņemt pašvaldības piekrišanu Preiļu novadā rast iespēju un ierādīt telpas, lai novadā dzīvojošie Krievijas pilsoņi varētu piedalīties pirmstermiņa balsošanā Krievijas Federācijas prezidenta vēlēšanās.

Deputāti piekrita, ka Krievijas Federācijas ģenerālais konsulāts šī gada 26. februārī Preiļu novadā organizē iespēju Krievijas pilsoņiem vēlēt prezidentu. Tiesa, šī iespēja pirmstermiņa balsošanai būs tikai vienu stundu — no pulksten 14.00 līdz 15.00, kad pašvaldība devusi atļauju izmantot Preiļu kultūras nama konferenču zāli. Informācija liecina, ka novadā dzīvo aptuveni 100 Krievijas Federācijas pilsoņi.

Ģenerālkonsulātam pašvaldības sniegtā atļauja vēl jāaskaņo ar Latvijas Republikas Ārlietu ministriju.

Noslēdzoties ekonomikas forumam Davosā, eksperti prognozē drūmu nākotnes ainu

Svētdien, 29. janvārī Šveices kalnu kūrortā Davosā noslēdzās 42. Pasaules Ekonomikas forums (WEF), kurā kopumā piedalījās vairāk nekā 2500 politiķu, uzņēmēju un nevalstisko organizāciju pārstāvju, bet tā norisī atspoguļoja simtiem žurnālistu. Neskatoties uz politiku un biznesu līderu optimistiskajiem izteikumiem, Davosas ekonomikas foruma noslēgumā eksperti prognozē drūmu nākotnes ainu. Ekonomikas foruma uzmanības centrā bija eirozonas parādsaistību krīze.

Daļa foruma dalībnieku pauda pārliecību, ka beidzot tuneļa galā ir parādījusies gaisma, un Eiropas Centrālās bankas (ECB) vadītājs Mario Dragi pat uzslavēja "ievērojamo progresu". Tomēr diskusiju noslēgumā vairums ekspertu prognozēja drūmu nākotnes ainu — eirozonas sabrukumu, ekonomisko panīkumu ASV, militārisma pieņemšanu spēkā un sekas konfliktam, kas saistīts ar Irānas kodolprogrammu.

Njujorkas Universitātes ekonomikas profesors Norels Rubini uzskata, ka 2012. gadā pasaule vēl var izķepuroties, bet ilgi tā turpināt vairs nevarēs, un jau 2013. gadā var nākties piedzīvot istu vētru ar pilna apjoma eirozonas krīzi un fiskālām problēmām ASV. Tikpat drūmas prognozes ir arī laikraksta "New York Times" žurnālistam Tomasam Fridmenam. "Es domāju, ka mēs atgriezīsimies šeit nākamgad, un tad bedre būs vēl daudz dziļāka," norādīja Fridmens.

Interneta giganta "Google" izpilddirektors Ēriks Šmits bija viens no foruma dalībniekiem, kurš kvēli aizstāvēja globalizāciju, sakot, ka tā izvilksusi no nabadzības divus miljardus cilvēku, savukārt Fridmens ir pārliecināts, ka savstarpējā atkarība tikai veicina situāciju, kad nelaime, kas notiek vienā pasaules malā, neglābjami ietekmē visu pasauli. "Ja pasaule būtu galds ar četrām kājām — Amerikas ekonomiku, Eiropas Savienību (ES), Arābu pasauli un Ķīnu un Indiju —, tad mani visvairāk satrauc fakts, ka visas četras kājas pašlaik stipri trīc un tās nekad nav bijušas vairāk savstarpēji saistītas un atkarīgas kā pašreiz," norādīja Fridmens.

Vairāki Eiropas līderi, tostarp Vācijas kanclere Angela Merkele turas pie uzskata, ka eirozonas krīze liecina par nepieciešamību pēc lielākas integrācijas, savukārt laikraksta "Financial Times" eksperts Gideons Rahmans ir pārliecināts par pretējo. Pēc viņa domām integrācijas pastiprināšana izsauktu tikai negatīvu reakciju pret ES un novestu pie ekstrēmistu partiju ietekmes pieauguma. Arī Rahmans ir pārliecināts, ka eirozonas izjukšana ir tikai laika jautājums. "Droši vien, ka ne visas eirozonas valstis būs spējīgas palikt eirozonā (.). Grieķija izstāsies nākamo 12 mēnešu laikā, Portugālei tas varētu prasīt ilgāku laiku," prognozēja Rahmans.

LETA

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «NOVADNIEKS REĢIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307056, mob. tel. 29410288 (redaktorei), 65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana), 65307058, 65307059 (žurnālistiem). Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (otrdien, piektdien).

Cilvēks ir tik veiksmīgs, cik spēj būt laimīgs.

Latgales pārstāvji finanšu ministram piedāvā īstenot pasākumu kompleksu reģiona glābšanai

25. janvārī Latgales reģiona pārstāvju grupa tikās ar finanšu ministru Andri Vilku, lai atgādinātu par kritisko sociāli ekonomisko situāciju Latgalē un pārrunātu iespējamus risinājumus, piedāvājot īstenot pasākumu kopumu, kas skar uzņēmējdarbības vidi, administratīvā sloga mazināšanu Latgales uzņēmējiem, likumdošanas izmaiņas attiecībā uz pašvaldībām un ipašu pieeju nodokļu politikai.

Kā «Novadnieku» informēja Latgales plānošanas reģiona Rīgas birojā, Latgali pārstāvēja 11. Saeimas deputāti, kas ievēlēti no reģiona — Inese Laizāne, Gunārs Igaunis, kā arī Latgales plānošanas reģiona attīstības padomes priekšsēdētājs Gunārs Upenieks, Latvijas Lauksaimniecības universitātes docents Aigars Laizāns, plānošanas reģiona administrācijas vadītāja Iveta Maļina-Tabūne un Latgales reģiona attīstības aģentūras direktors Māris Bozovičs.

Sokējošie pērnā gada tautas skaitīšanas rezultāti, sociālā spriedze un vairāk nekā divu tūkstošu Latgales iedzīvotāju parakstītā vēstule pret pieņemtajiem akcīzes nodokļa likuma grozījumiem, kas stājušies spēkā pēc 1. janvāra — tādas ir sekas līdz šim ilglaicīgi īstenotajai sociāli ekonomiskajai politikai, kura bijusi neveiksmīga. Tas tika atgādināts finanšu ministram Andrim Vilkam un Finanšu ministrijas vadošajiem ierēdņiem.

Ekonomika novājināta, bet pabalsti līdzinās algām

Latgalē ir novājināts reālās ekonomikas sektors, kas pats par sevi nespēj ģenerēt investīcijas un radīt jaunas darba vietas. Nav uzņēmējdarbības vides, kas ir priekšnosacījums jaunu uzņēmumu radīšanai un izaugsmei. Ārzemnieki izperk lielas zemes platības, bet valsts ar biežajām kontrolēm, sodiem liek šķēršļus uzņēmējdarbības sekmīgai attīstībai.

Viena no lielākajām problēmām ir tas, ka sociālie pabalsti sākuši konkurēt ar algām privātajā sektorā, kas ierobežo privātā sektora iespējas nodrošināties ar darbiniekiem — cilvēkiem izdevīgāk ir saņemt sociālo pabalstu. Valsts ar daļu savu pakalpojumu praktiski ir aizgājusi no reģiona, piemēram, Valsts zemes dienests, Valsts ieņēmumu dienests, Valsts kase, Latvijas valsts ceļi, Valsts ugunsdzēsības un

glābšanas dienests krīzes laikā atlaida lielu daļu darbinieku, kuri nodrošināja pakalpojumu sniegšanu un pieejamību pašvaldībās. Tāda sociāli ekonomiskā politika rada papildu slogu pašvaldību budžetiem.

Dramatiski samazinājies iedzīvotāju skaits, augsta mirstība, zema dzimstība. 20 gadu laikā reģions zaudējis 88 tūkstošus iedzīvotāju, kas ir salīdzināms ar Latvijas otras lielākās pilsētas Daugavpils iedzīvotāju skaitu šobrīd. Tieši Latgalē ir vislielākais bezdarbs Latvijā — vairāk nekā 20%, atsevišķos novados bezdarba līmenis joprojām ir ap 26%. Eiropas Savienības ārējā Austrumu robeža kļūst arvien tukšāka, kas rada nopietnus draudus Latvijas un Eiropas Savienības drošībai.

Ricības vietā ministrs problēmas sola pārrunāt ar premjeru

Latgales reģions piedāvā steidzami risināt izveidojušos situāciju, ieviešot ipašu pilotprogrammu ar kompleksu pasākumu kopumu Latgalei kā Eiropas Savienības ārējās robežas reģionam līdz 2015. gadam. Pilotprogrammai sevi jāietver sekojoši pasākumi: investoru atbalsts, industriālo teritoriju sakārtošana, ārvalstu tiešo investīciju piesaiste, atbalsts esošo mazo un vidējo uzņēmumu modernizācijai un jaunu uzņēmumu radīšanai, subsidēto darba vietu kredīšana esošajiem uzņēmumiem.

Finanšu ministrs Andris Vilks tikšanās laikā atzīmēja, ka runāt par atsevišķu nodokļu politiku teritorijām ir sarežģīti, bet pilnībā atbalstīja viedokli par darbaspēka nodokļa samazināšanu, tāpat aktualizēja jautājumu par Latvijas kā valsts nostāju attiecībā uz reģionu attīstības līmeņa izlīdzināšanu. Jaunu darba vietu radīšana un investīciju piesaiste esot aktuāls jautājums arī citās ES dalībvalstīs. Viens investora piesaiste reģionam veido interesi arī citos investoros.

Finanšu ministrs norādīja, ka bija gaidāms lielāks attīstības izrāviens saistībā ar Daugavpils un Rēzeknes attīstību, kā arī atzina, ka nepieciešama plaša mēroga visaptveroša programma Latgales reģionam, īpaši domājot par līdzekļu koncentrāciju. **Ministrs solīja Latgales reģiona problēmas pārrunāt ar premjerministru Valdi Dombrovski.**

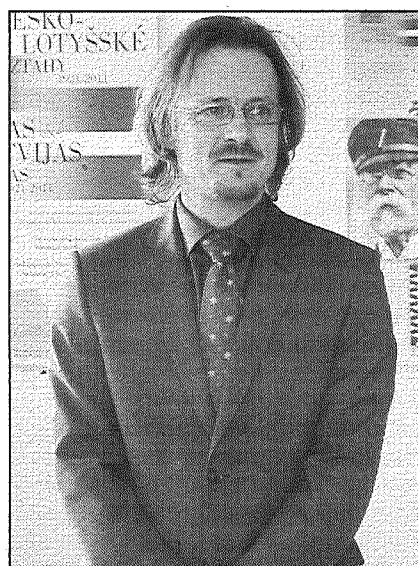
Sagatavoja L.Kirillova

Bibliotēkā atklāta izstāde par Čehijas un Latvijas sakariem

Preiļu galvenajā bibliotēkā atklāta izstāde «Čehijas un Latvijas attiecības 1921. — 2011.», kas veltīta 90. gadadienai, kopš diplomātisko attiecību un savstarpējo sakaru nodibināšanas starp Latvijas Republiku un Čehoslovākiju (Čehoslovākija atzina Latviju *de facto* 1921. gada 26. aprīlī, bet *de iure* — 1921. gada 29. decembrī) un to atjaunošanas 20. gadadienai (parakstot protokolu starp Čehoslovākiju un trijām Baltijas valstīm 1991. gada 9. septembrī Tallinā).

Izstādes atklāšanā piedalījās Čehijas Republikas vēstniecības Latvijā konsulārās un kultūras nodaļas pārstāvis Mihals Koreckis (Michal Korecky), Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs, interesenti. Čehijas vēstniecības pārstāvi sveica Ilona Skorodihina, Preiļu galvenās bibliotēkas vadītājas pienākumu izpildītāja.

Starpkaru periodā abu valstu attiecības bija visnotaļ ciešas, un tās izpaudās gan ekonomikā, gan militārajā jomā, gan kultūrā. Latvija bija viena no pirmajām valstīm, ar kuru Čehoslovākija 1922. gadā noslēdza tirdznieciski — politisko sadarbības līgumu. Trīsdesmitajos gados veidojās arī plaši kultūras sakari, kurus veicināja abās valstīs nodibinātās draudzības biedrības. Latvijas presē tolaik bija ļoti bagāts materiālu klāsts par norisēm Čehoslovākijā, kas

● Čehijas Republikas vēstniecības Latvijā pārstāvis Mihals Koreckis izstādes atklāšanā. Foto: A.Šņepsts

liecināja par ļoti pozitīvu latviešu attieksmi pret šo valsti. Diemžēl šo sekmīgo sadarbību izjauc Otrās pasaules karš, kura rezultātā Latviju varmācīgi iekļāva PSRS sastāvā, bet Čehoslovākijai tika uzspiests komunistisks totalitārais režīms. Patiesa sadarbība varēja turpināties, lielā mērā balstoties arī uz starpkaru pieredzi, tikai pēc Latvijas

neatkarības pilnīgas atjaunošanās 1991. gadā.

Izstādes apmeklētāji var iepazīties gan ar Latvijas un Čehijas sadarbību pirms kara, gan, jo sevišķi, pēdējos 20 gados, kuru laikā abas valstis ir kļuvušas par ES un NATO dalībvalstīm, kad ir plaši izvērsušās politiskās attiecības, jo notikušas vizītes gan visaugstākajā līmenī, gan gājusi plašumā starpministriju un pašvaldību sadarbība. Abām valstīm ir līdzīga daudzos starptautiskās politikas jautājumos. Visnotaļ aktīva ir ekonomiskā sadarbība, par ko liecina tradicionālie čehu tramvaji un trolejbusi Rīgas ielās, gan arī pieaugoša savstarpējā preču apmaiņa. Novārtā nav palikusi arī sadarbība izglītības un kultūras jomā. Čehijā var apgūt latviešu valodu, bet Rīgā — čehu valodu, latviešu literārie studē Čehijā, iznāk abu tautu literatūras tulkojumi, Rīgā koncertē čehu mākslinieki, bet Prāgā — latvieši.

Izstāde tapusi, pateicoties Čehijas Republikas vēstniecībai Latvijā un sadarbībā ar daudzām kultūras iestādēm, izmantojot preses izdevumu publikācijas un privātpersonu arhīvus. Pērnā izstāde bija apskatāma Eiropas Savienības mājā Rīgā un Ventspils Augstskolā, savukārt šogad — Rēzeknē un tagad arī Preiļos.

L.Rancāne

2011. gada tautas skaitīšanas galvenie provizoriskie rezultāti

Tautas skaitīšanu vēsture Latvijā

Pirmā tautas skaitīšana tika veikta Kurzemē 1863. gadā, bet Vidzemes pilsētās – 1867. gadā. Vispilnīgākā tautas skaitīšana 19. gadsimtā tika veikta 1881. gadā. Tā aptvēra Kurzemi un Vidzemi. Pirmā tautas skaitīšana, kas aptvēra visu mūsu valsts teritoriju tās pašreizējās robežās, tika veikta 1897. gadā.

Kopš Latvijas Republikas proklamēšanas periodā starp Pirmo un Otro pasaules karu valstī tika veiktas četras tautas skaitīšanas: 1920., 1925., 1930. un 1935. gadā. Tajā laikā liela uzmanība tika veikta datu kvalitātei un precizitātei.

Pēc Otrā pasaules kara, līdzīgi kā citās Baltijas valstīs, kas bija iekļautas PSRS sastāvā, tika veiktas četras tautas skaitīšanas – 1959., 1970., 1979. un 1989. gadā. Šo tautas skaitīšanu dati galvenokārt tika lietoti plānošanas mērķiem. Tie nebija pieejami iedzīvotājiem un vispārējās lietošanas publikācijās, it sevišķi tas attiecas uz 1979. gada tautas skaitīšanas datiem.

Padomju perioda tautas skaitīšanās tika iegūta informācija uz lielāko daļu jautājumu, ko rekomendēja Apvienoto Nāciju Organizācija un citas starptautiskās organizācijas. Šo tautas skaitīšanu dati bija ļoti svarīgi statistiķiem un zinātniekiem. Šie dati palīdzēja parādīt demogrāfisko un sociāli ekonomisko procesu dinamiku un bija ļoti noderīgi starptautiskiem salīdzinājumiem, lai gan tie nebija pilnībā salīdzināmi. Zinātniekiem sagādāja problēmas iedzīvotāju ekonomisko datu salīdzināšana sadalījumā pa galvenajiem iztikas līdzekļu avotiem, sociālajām grupām, pēc ekonomiskās darbības veida, nodarbošanās u.c.

Iepriekšējā tautas skaitīšana mūsu valstī veikta 2000. gadā, un šī tautas skaitīšana bija pirmā pēc Latvijas valsts neatkarības atjaunošanas. Tautas skaitīšanas metodoloģiskie principi, programma un organizācija balstījās uz starptautiskajā praksē pārbaudītām un atzītām rekomendācijām. 2000. gada tautas skaitīšanas programmu akceptēja Eiropas Kopienas Statistikas birojs (Eurostat). Pirmo reizi Latvijas tautas skaitīšanu praksē tika izmantota iespēja saņemt daļu no tautas skaitīšanas programmā ietvertās informācijas no valstī izveidotajiem reģistriem un informācijas sistēmām.

Latvijas pastāvīgo iedzīvotāju skaits

1897. g. 9. februāris*	1 929 387;	1920. g.*	1 596 131
1925. g.*	1 844 805	1930. g.*	1 900 045
1935. g. 12. februāris	1 905 936	1959. g. 15. janvāris	2 079 948
1970. g. 15. janvāris	2 351 903	1979. g. 17. janvāris	2 502 816
1989. g. 12. janvāris	2 666 567	2000. g. 31. marts	2 377 383

*) 1935. gada 12. februāra robežās

**) Pilsētu un lauku iedzīvotāji saskaņā ar attiecīgā gada administratīvo iedalījumu

Bijušajā Preiļu rajonā iedzīvotāju skaits vienpadsmit gados SAMAZINĀJIES par 20,05%

Uz 2000. gada 31. martu Preiļu rajonā saskaitīti 41 735 iedzīvotāji, no tiem 19 594 vīrieši (46,9%) un 22 141 sievietes. Ņemot vērā toreizējos datus par katru pagastu un pilsētu un sapulējot tos šī brīža novados, iznāk, ka 2000. gadā:

Aglonas novads dzīvoja 5479 iedzīvotāji (t.sk. Aglonas pagastā – 2658, Grāveru pagastā – 733; Kastuļinas pagastā – 1151; Šķeltovas pagastā – 937 iedzīvotāji. Grāveru, Kastuļinas, Šķeltovas pagasts teritoriālās reformas rezultātā tika pievienoti no bijušā Krāslavas rajona Aglonas novadam);

Līvānu novads dzīvoja 15 894 iedzīvotāji (t.sk. Līvānu novadā – 12 943 (t.sk. Līvānos – 10 368), Jersikas pagastā – 1089, Rudzātu pagastā – 1075, Sutru pagastā – 807 iedzīvotāji);

Preiļu novads dzīvoja 13 091 iedzīvotājs (t.sk. Preiļos – 8909, Aizkalnes pagastā – 772, Pelēču pagastā – 959, Preiļu pagastā – 1133, Saunas pagastā – 1318 iedzīvotāju);

Riebiņu novads dzīvoja 7298 iedzīvotāji (t.sk. Galēnu pagastā – 1180, Riebiņu pagastā – 1727, Rušonas pagastā – 1914, Silajāņu pagastā – 647, Sīlukalna pagastā – 801, Stabulnieku pagastā – 1029 iedzīvotāji);

Vārkavas novads dzīvoja 2785 iedzīvotāji (t.sk. Rōžkalnu pagastā – 941, Upmalas pagastā – 1070, Vārkavas pagastā – 774 iedzīvotāji).

Provizoriskie dati par pērnā gada Latvijas iedzīvotāju skaitu liecina, ka bijušajā Preiļu rajona teritorijā uz 2011. gada 1. martu saskaitīti vairs tikai 34 763 iedzīvotāji. Tas ir par 6972 iedzīvotājiem jeb par 20,05% mazāk nekā pirms 11 gadiem.

Latvijas iedzīvotāju skaits 2011. gada 1. martā saskaņā ar 2011. gada tautas skaitīšanas provizoriskajiem datiem bija 2 067 887. Kopš iepriekšējās, 2000. gada, tautas skaitīšanas iedzīvotāju skaits valstī ir samazinājies par 309 tūkst. jeb par 13%.

Iedzīvotāju skaita samazinājums ir noticis gan iedzīvotāju dabiskās kustības (mirušo skaitam pārsniedzot jaundzimušo skaitu), gan starptautiskās migrācijas ietekmē. Tā kā iedzīvotāju mirstība visā laikposmā kopš iepriekšējās tautas skaitīšanas ir bijusi lielāka salīdzinājumā ar jaundzimušo skaitu, rezultātā iedzīvotāju skaits šī faktora dēļ ir samazinājies par 119 tūkst., bet starptautiskās emigrācijas ietekmē – par 190 tūkst. cilvēku.

Tautas skaitīšanas dati, kas raksturo valsts iedzīvotāju skaitu tautas skaitīšanas kritiskajā momentā – 2011. gada 1. martā, atšķiras no CSP aprēķinātajiem un agrāk publicētajiem datiem atbilstoši situācijai 2011. gada sākumā. Šo atšķirību pamatā ir tas, ka liela daļa iedzīvotāju, pārceļoties uz dzīvi un uzsākot darbu citā valstī, neinformē par to atbildīgās Latvijas valsts institūcijas, kam būtu jāizdara izmaiņas datos par šo Latvijas valsts piederīgo dzīvesvietu ārpus Latvijas.

Kārtējā 2011. gada tautas skaitīšanā, ņemot vērā Regulas (EK) nr. 763/2008 prasības, kā iedzīvotāju pastāvīgā dzīvesvieta tika norādīta faktiskā nevis deklarētā vai reģistrētā dzīvesvieta.

Tautas skaitīšanas provizoriskie dati liecina, ka iedzīvotāju skaits salīdzinājumā ar 2000. gadu visvairāk ir samazinājies **Latgalē (par 21,1%)** un Vidzemē (par 17,5%). Toties Pierīgas reģionā tas pieaudzis par 3,2%.

No valsts nozīmes pilsētām straujāk iedzīvotāju skaits norādītajā laikposmā samazinājies četrās lielākajās pilsētās: Daugavpilī – par 19,3%, Rēzeknē – par 18,1%, Liepājā – par 14,6%, Rīgā – par 14,2%. Mazāks nekā vidēji valstī (13,2%) iedzīvotāju skaita samazinājums kopš 2000. gada ir bijis Ventspilī (par 12,1%), Jēkabpilī (par 11,8%), Valmierā (par 9,7%), Jūrmalā (par 8,9%) un Jelgavā (par 6,7%).

Vismazākie pēc iedzīvotāju skaita valstī ir Baltinavas novads (1 178), Alsungas novads (1 470) un Mērsraga novads (1 638). Vislielākie ir Ogres novads (36 173), Talsu novads (31 192) un Tukuma novads (30 602 iedzīvotāji).

Gados kopš iepriekšējās tautas skaitīšanas iedzīvotāju skaits ir palielinājies 16 novados. Taču pārējos 94 novados tas ir samazinājies, pie tam viskrasāk – par 25-33% – Aglonas, Alo-

jas, Alsungas, Baltinavas, Ciblas, Dagdas, Ērgļu, Jēkabpils, Kārsavas, Neretas, Rugāju, Rundāles, Tērvetes un Viļakas novadā.

2011. gada tautas skaitīšanas provizoriskie dati liecina, ka 946,8 tūkst. no Latvijas iedzīvotājiem ir vīrieši un 1 121,1 tūkst. sievietes. Vīriešu īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā valstī samazinājies no 46,1% 2000. gadā uz 45,8% 2011. gadā, sieviešu īpatsvars mazliet palielinājies – no 53,9% uz 54,2%. Sieviešu Latvijā ir par 174 tūkst. vairāk nekā vīriešu salīdzinājumā ar situāciju 2000. gada tautas skaitīšanas laikā, kad šī starpība bija 187 tūkst. vīrieši.

Zemākais vīriešu īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā 110 valsts novadu vidū bija Cēsu novadā – 44,9%, kam seko Aizkraukles – 45,1%, Saulkrastu – 45,4%, Varakļānu novads – 45,4%, bet lielākais Burtņieku – 52,2%, Aknīstes – 50,6%, Neretas – 49,9%, Vecpiebalgas novadā – 49,5%.

Iedzīvotāju vecuma sastāvs un tā izmaiņas

Nelabvēlīgo demogrāfisko procesu rezultātā notiek strauja sabiedrības novecošanās – samazinās bērnu un pieaugu vecāka gada gājuma personu skaits un īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā.

Iedzīvotāju galvenās vecuma grupas 2000. un 2011. gadā

	Iedzīvotāju skaits		Īpatsvars procentos	
	2000	2011	2000	2011
Visi iedzīvotāji	2 377 383	2 067 887	100	100
Tajā skaitā vecumā:				
līdz darbības vecumam (0 – 14)	430 275	291 744	18,1	14,1
darbības vecumā (15 – 61)	1 511 322	1 326 019	63,6	64,1
virs darbības vecuma (62+)	435 786	450 124	18,3	21,8

Laikposmā starp divām tautas skaitīšanām kopējais valsts iedzīvotāju skaits, kā jau minēts iepriekš, samazinājies par 309 tūkst. jeb par 13,0%, tajā skaitā 0 – 14 gadu vecumā samazinājums bija 138 tūkst. jeb 32,2% no kopējā skaita šajā vecuma grupā, bet darbības vecuma grupā (15 – 61 gads) – 185 tūkst. jeb 12,3%. Bērnu (0 – 14 gadi) skaits izteikti strauji samazinājies Vidzemes reģionā – par 44,1%, Latgales reģionā – par 41,7%, Kurzemes reģionā – par 36,2% un Zemgales reģionā – par 35,9%.

Tajā pašā laikā par 14 tūkst. jeb par 3,3% pieauga pensijas vecuma iedzīvotāju skaits.

Pensijas vecuma iedzīvotāju skaits salīdzinājumā ar 2000. gadu visvairāk – par 24,9% – pieaudzis Pierīgas reģionā, turpretī Rīgā un Latgalē tagad dzīvo mazāk pensijas vecuma iedzīvotāju nekā iepriekšējās tautas skaitīšanas laikā.

Iedzīvotāju nacionālais sastāvs un tā izmaiņas

2011. gada tautas skaitīšanā informācija par iedzīvotāju nacionālo sastāvu iegūta pēc pašu iedzīvotāju vērtējuma.

Skaitliski lielāko tautību pārstāvju skaits un atsevišķu tautību īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā

	2000		2011		2011. gads procentos pret 2000. gadu
	skaits	īpatsvars (%)	skaits	īpatsvars (%)	
Visi iedzīvotāji	2 377 383	100	2 067 887	100	87,0
Tai skaitā:					
latvieši	1 370 703	57,7	1 284 194	62,1	93,7
krievi	703 243	29,6	556 422	26,9	79,1
baltkrievi	97 150	4,1	68 174	3,3	70,2
ukraiņi	63 644	2,7	45 699	2,2	71,8
poļi	59 505	2,5	44 783	2,2	75,3
lietuvieši	33 430	1,4	24 426	1,2	73,1
čigāni	8 205	0,3	6 452	0,3	78,6
ebreji	10 385	0,4	6 416	0,3	61,8
vācieši	3 465	0,1	3 023	0,1	87,2
igauņi	2 652	0,1	2 000	0,1	75,4
citas tautības	25 001	1,1	26 298	1,3	105,2

Tabulā sniegtie dati liecina, ka laikposmā kopš iepriekšējās tautas skaitīšanas absolūtais visu skaitliski lielāko tautību pārstāvju skaits ir samazinājies. Taču pamattautības – latviešu – īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā valstī kopumā ir pieaudzis no 57,7% 2000. gadā līdz 62,1% pašreiz. Krievu tautības iedzīvotāju īpatsvars samazinājies no 29,6% 2000. gadā uz 26,9% 2011. gadā, baltkrievu – no 4,1% uz 3,3%, ukraiņu – no 2,7% uz 2,2%, poļu – no 2,5% uz 2,2%, lietuviešu – no 1,4% uz 1,2%.

2011. gada tautas skaitīšanas dati liecina, ka Latvijā dzīvo vairāk nekā 170 tautību iedzīvotāji.

Iedzīvotāju valstiskā piederība

2011. gada tautas skaitīšanas provizoriskie dati liecina, ka, samazinoties kopējam valsts iedzīvotāju skaitam, samazinājies arī Latvijas pilsoņu, Latvijas nepilsoņu, kā arī citu valstu piederīgo skaits. Tomēr relatīvie rādītāji liecina, ka Latvijas pilsoņu proporcija valsts iedzīvotāju kopskaitā laikposmā kopš iepriekšējās tautas skaitīšanas palielinājusies no 74,5% līdz 83,8%.

Iedzīvotāju valstiskā piederība 2000. un 2011. gadā

	2000		2011	
	skaits	īpatsvars procentos	skaits	īpatsvars procentos
Visi iedzīvotāji	2 377 383	100	2 067 887	100
Latvijas pilsoņi	1 770 210	74,5	1 732 880	83,8
Latvijas nepilsoņi	503 999	21,2	290 660	14,1
Ārvalstnieki	103 174	4,3	44 347	2,1
ES valstu piederīgie	703	0,0	5 730	0,3
Citu valstu piederīgie	102 471	4,3	38 617	1,9

Paplašinoties ES valstu lokam, diezgan būtiski kopš iepriekšējās tautas skaitīšanas palielinājies ES valstu piederīgo skaits. Pieaudzis arī Krievijas, Ukrainas un Baltkrievijas pilsoņu skaits. Pārējo valstu piederīgo skaits tagad ir būtiski mazāks nekā iepriekšējās tautas skaitīšanas laikā, jo 2000. gadā 75,6 tūkst. cilvēku norādīja, ka viņi ir bijušās PSRS pilsoņi.

2011. gada tautas skaitīšanas galvenie provizoriskie rezultāti

Sākums 3. lappusē.

Iedzīvotāju ekonomiskā aktivitāte

2011. gada tautas skaitīšanā tika iegūta informācija par visu iedzīvotāju, sākot no 15 gadu vecuma, ekonomisko aktivitāti. Tautas skaitīšanas provizoriskie dati rāda, ka 57,5% no norādītā vecuma iedzīvotājiem ir ekonomiski aktīvi, tajā skaitā nodarbināto iedzīvotāju īpatsvars ir 47,3%.

Ja analizējam 15–74 gadu vecuma iedzīvotāju ekonomisko aktivitāti, tautas skaitīšanas dati liecina, ka ekonomiski aktīvi ir 63,3% no šī vecuma iedzīvotājiem, tajā skaitā nodarbināti ir 52,1%. Darba meklētāju/bezdarbnieku īpatsvars ir 17,7% no ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem.

Apkopotie dati liecina, ka 42,5% iedzīvotāju ir ekonomiski neaktīvi. Viņu vidū 26,6% ir nestrādājošie pensionāri, 7,8% – nestrādājoši studenti un skolnieki un 8,1% – personas ar citu statusu.

No visiem nodarbinātajiem 52,1% ir sievietes, bet 47,9% – vīrieši. Tomēr ekonomiskās aktivitātes līmenis vīriešu vidū ir augstāks (63,2%) salīdzinājumā ar 52,8% – sievietes vidū. Izskaidrojums šādai situācijai gūstams, salīdzinot vīriešu un sievietes – nestrādājošo pensionāru skaitu. Nestrādājošo pensionāru vidū sievietes ir 1,9 reizes vairāk nekā vīrieši.

Iedzīvotāju skaits		
		vīriešu īpatsvars
Latvijā	2 06788	45,8
Latgalē	3044224	46,2
Rīgas reģionā	657424	44,1
Pierīgas reģionā	369638	46,5
Vidzemē	211233	46,9
Kurzemē	270168	46,4
Zemgalē	255200	46,9
Aglonas novadā	3931	47,6
Līvānu novadā	12501	45,9
Preiļu novadā	10691	45,8
Riebiņu novadā	5526	48,9
Vārkavas novadā	2114	45,4

Iedzīvotāju izglītības līmenis

Salīdzinot ar 2000. gada tautas skaitīšanas datiem, redzams, ka personu ar augstāko izglītību (ieskaitot doktora grādu) īpatsvars visu iedzīvotāju 15 un vairāk gadu vecumā kopskaitā ir palielinājies no 13,9% līdz 23,0%, ar profesionālo vidējo izglītību – no 20,2% līdz 29,4%, vienlaicīgi samazinoties personu īpatsvaram ar vispārējo vidējo izglītību no 31,0% uz 22,9%, ar pamatzglītību no 26,5% uz 18,0% un ar sākumskolas vai zemāku izglītību – no 8,4% uz 6,7%.

Iedzīvotāju izglītības līmenis		
Augstākais sekmīgi iegūtais izglītības līmenis	Iedzīvotāju kopskaits	Īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā, procentos
Visi iedzīvotāji 15 un vairāk gadu vecumā	1 776 143	100
Doktora grāds	6 657	0,4
Augstākā izglītība	401 323	22,6
Profesionālā vidējā izglītība	521 629	29,4
Vispārējā vidējā izglītība pēc pamatzglītības vai arodizglītības	407 534	22,9
Pamatzglītība vai profesionālā pamatzglītība	318 925	18,0
Sākumskolas izglītība	62 645	3,5
Nav skolas izglītības, zemāka par sākumskolas vai nav norādīts	57 430	3,2

Salīdzinoši dati par vīriešu un sievietes augstāko sekmīgi iegūto izglītības līmeni liecina, ka no visiem iedzīvotājiem, kuri ieguvuši doktora grādu vai augstāko izglītību, 64,1% ir sievietes un 35,9% – vīrieši. Citos izglītības līmeņos atšķirības ir mazāk izteiktas.

Salīdzinot ar kaimiņvalstīm, Latvijā tautas skaitīšanai, rēķinot izmaksas uz vienu iedzīvotāju, tika paredzēts tērēt vismazāk – Ls 2,9, Igaunijā – Ls 10,1 un Lietuvā – Ls 3,1. Apkopojot informāciju par faktiski izlietoto līdzekļu apjomu, izmaksas uz vienu iedzīvotāju Latvijā ir vēl zemākas – Ls 2,6.

Sagatavoja T.Eiste
Izmantoti CSP dati (www.csb.gov.lv)

LĪVĀNU NOVADĀ

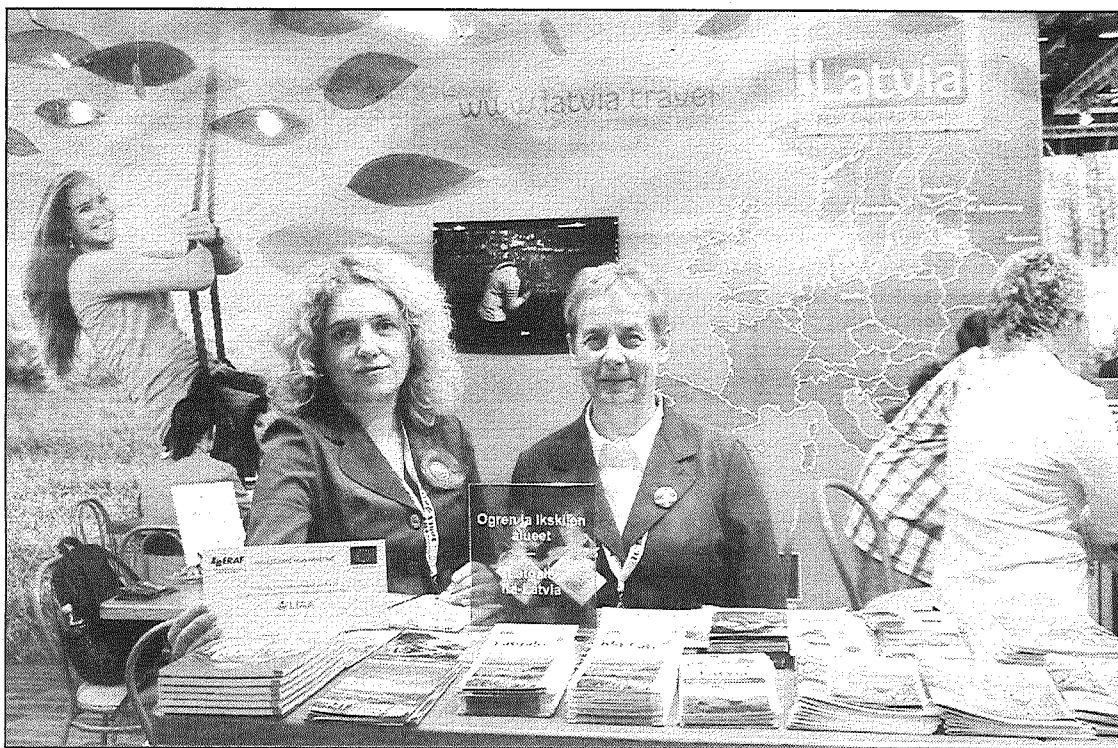
Somu tūristus aicināja apciemot Latgali

Līvānu novada tūrisma informācijas centra (TIC) vadītāja Astērija Vucēna un Latgales mākslas un amatniecības centra vadītāja Ilze Griezāne nesēn atgriezās no Ziemeļvalstu lielākās tūrisma izstādes, kas Somijas galvaspilsētā Helsinkos risinājās no 19. līdz 22. janvārim. Interese par Latvijas nacionālo stendu bija liela un darbs tajā – intensīvs un konstruktīvs.

Izstāde notika pēc jau ierastā scenārija, kad divas dienas risinās profesionāls darbs tūrisma nozares speciālistu vidū, bet divas dienas starptautiskā tūrisma izstāde «Matka» (latviski – ceļojums) ir gadatirgus, kas atvērts visiem apmeklētājiem, informēja Astērija Vucēna. Pērn izstādē Helsinkos Latvijas tūrisms pietieca sevi ar konceptuālo saukli «Latvia. Best Enjoyed Slowly» («Izbaudi Latviju nesteidzoties!»), un atbilstoši tam tika izstrādāts arī jauna dizaina nacionālais stends.

Šogad Latvijas stends Helsinkos ārēji apmeklētājiem jau bijis pazīstams, taču tā saturu ar Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) atbalstu izveidoja 17 pašvaldības un komersanti, kuru vidū bija tūrisma firmas, viesnīcu, restorānu un kempingu biznesā strādājošie, arī izstāžu un koncertu rīkotāji.

Latgale izstādē tika prezentēta ar apjomīgu materiālu angļu valodā «Tavas skaistākās brīvdienas Latgalē un Augštaitijā», kas tapis Latvijas – Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas 2007. – 2013. gadam projekta «Uz ūdens resursiem balstītā kopēja tūrisma piedāvājuma radīšana

● Līvānu novada tūrisma informācijas centra vadītāja, Līvānu novada domes tūrisma organizatore Astērija Vucēna (no labās) un Latgales mākslas un amatniecības centra vadītāja Ilze Griezāne tūrisma izstādē Somijā.

Latgalē un Utenas apgabalā» ietvaros, un Latgales karti. Tāpat somu tūristi meklēja arī materiālus par konkrētām pilsētām. Interese bija gan par Daugavpili, gan Rēzekni.

Apmeklētājiem bija interese arī par bukletu «Iepazīsti Latgali caur amatu tradīcijām». Tā projektu izstrādāja Latgales mākslas un amatniecības centra un Ludzas amatnieku centra speciālisti. Šis materiāls ir pieprasīts arī Latvijā, jo tajā ir apkopotas nozīmīgākās amatnieku darbnīcas Latgalē, kas aicina tūristus iepazīt mūsu tautas tradīcijas caur dažādām amatu prasmēm.

Līvānu novada pārstāvji, atskatoties uz izstādē aizvadītajām die-

nām, atzīst, ka apmeklētāji bijuši ļoti informēti ne tikai par Latviju kopumā, bet arī tieši par Latgali. Daži apmeklētāji nāca klāt un gribēja dalīties iespaidos par Latviju jau redzēto, daļa uzdeva konkrētus jautājumus. Turklāt satikti pat tādi ceļotāji, kas jau apciemojuši Latgali un izteica vēlmi braukt pie mums vēl, atklāja Astērija Vucēna. Latvijas stenda, kurš gan nebija priekšplānā, darbiniekiem visu laiku bija aktīvi jāstrādā gan tajās dienās, kad darbs ritēja profesionāļu vidū, gan tad, kad tikās vaigu vaigā ar somu potenciālajiem tūristiem.

Par interesantu iezīmi šī gada izstādē jāatzīst iespēja Latvijas stendā uzspēlēt spēli, kuras izvei-

des princips TAVA mājaslapas apmeklētājiem ir ļoti pazīstams. Vispirms jānoskatās īsfilma («Matka» izstādē tas bija video ar zviedru ceļotāju pāri, kas mielojas ar nēģiem), jāatbild uz jautājumu (Helsinkos – par gudro zivi) un, ja atbilde bijusi pareiza, jāsaņem jauka dāvana (lietusargs vai zibatmiņa, vai «Pure Chocolate» konfektes). Un pat tad, ja atbilde bija nepareiza, mierinājuma balva tika pasniegta Latvijas dzērveņu, rabarberu un citu labumu sukāžu paciņa ar Latvijas tūrisma saukli «Best Enjoyed Slowly» («Izgaršo lēnām!»).

Izstādes pirmajā dienā ar Latvijas stendu iepazinās arī mūsu

valsts ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs, kas uzturējās darba vizītē Somijā. Latvijas Republikas vēstniecībā, kur dienu iepriekš notika seminārs, bija ieradusies apmēram 40 žurnālisti, bet no Latvijas puses piedalījās apmēram 20 nacionālā stenda dalībnieki. Pēc Latvijas vēstnieka Somijā Jura Bones ievadvārdiem TAVA direktors Armands Slokenbergs klātesošos iepazīstināja ar Latvijas tūrisma aktualitātēm, neaizmirstot uzsvērt arī mazliet tālākas nākotnes svarīgo faktu, ka 2014. gadā Rīga kļūs par Eiropas kultūras galvaspilsētu.

Kafijas pauzē somu žurnālisti varēja nobaudīt gan latviešu alu, ko bija atvēlējuši Valmiermuižas alus darītava, gan lieliskas uzkodas, par kurām bija parūpējies restorāns «Vairāk Saules». Īpaši patīkamu sarosīšanos varēja manīt, kad Latvijas stenda dalībnieki pasniedza viesiem dāvanas – grāmatas un suvenīrus, arī lielo dāvanu no nacionālās lidsabiedrības «air Baltic» – lidojumu divām personām uz Rīgu un nakti viesnīcā «Hotel Jūrmala SPA». Latgale dāvanās somu žurnālistiem piedāvāja galda spēli «Latgaliešu Domino» un Daugavpils novada krāšņo albumu «Dzīvības loki Augšdaugava».

Sevišķs jaunums gan žurnālistiem, gan citiem interesentiem izstādē bija TAVA trīs pavisam jauni izdevumi somu valodā – brošūra «Latvijas TOP 10 tūrisma galamērķi» un Latvijas, kā arī Rīgas kartes.

Informatīvā diena un Latvijas piedalīšanās ar nacionālo stendu izstādē Helsinkos notika ar Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) atbalstu.

Sagatavoja L.Rancāne

AGLONAS NOVADĀ

«Strops», kurā nerimst kustība

Pagājušā gada 2. janvārī pilnvērtīgu darbību uzsāka Aglonas bērnu brīvā laika pavadīšanas centrs «Strops». Sajā laikā pierādījies, ka tas ir visai dzīvelīgs, aktīvs un atraktīvs strops, kur kustība, kņada un darbotiesprieks nerimst ne ziemā, nedz vasarā, kad bērniem skolās ir brīvlaiks. Līdzīgi bišu saimei dienas te rit nebeidzamās aktivitātēs.

Plašs nodarbību klāsts

Aglonas bērnu brīvā laika pavadīšanas centra vadītāja Inta Reča stāsta, ka ideja bijusi radīt vietu, kur būtu interesanti un kur gribētos atnākt ne tikai Aglonas, novada, bet arī kaimiņu pašvaldību bērniem un jauniešiem. Oficiāli šāda centra ierīkošana saucās kā alternatīvās aprūpes pakalpojumu pieejamības nodrošināšana. Vispirms tika veikta ēkas rekonstrukcija un labiekārtošana, izbūvēta piebūve, kurā izvietota atraktīvo nodarbību spoguļzāle. Tāpat labiekārtota piegulošā teritorija, ir autostāvieta, vasarā veikti apzaļumošanas darbi.

Divstāvu ēka — gan atpūtas istaba un nodarbību telpas, gan datorklase un lasītava ik dienu tiek papildināta ar dažādām aktivitātēm. Notiek meistarklases, darbnīcas, radošās nodarbības zīmēšanā, veidošanā, lietišķajā mākslā, tehniskajā modelēšanā. Protams, cieņā arī aktīvās nodarbības ar turnīriem, sacensībām novusā, galda futbolā un visdažādākajās galda spēlēs. Centra vadītāja teic, ka bērniem un jauniešiem «Stropā» patiešām tiek piedāvāts ļoti daudz interesantu lietu. Tās ir iespējas apgūt angļu

● Aglonas bērnu brīvā laika pavadīšanas centra direktore Inta Reča saka — kad sākas galda futbola mači, tad gan «Stropā» iet jautri un skaļi.

valodu, apmeklēt tautiskās dejas, hip-hop dejas, veselības vingrošanu, tā sauktās ielu vingrošanas un jogas nodarbības. Centrā darbojas popgrupa un «Dziedošie caļi». Galvenais, notiek intensīva domu apmaiņa ar draugiem.

Filmu vakari ar tējas dzeršanu

Pie tam centrs ir bērniem droša vide un brīvajā laikā pēc mācībām skolā vairs nav jāmekās neziņā, ko lai iesāk, ja mājās iet vēl negribas. Pozitīvi ir tas, ka te bērni var izpildīt mājas darbus, lasīt grāmatas un preses izdevumus, bet vecākiem un pedagogiem centrs ir palīgs audzināšanas problēmu risināšanā. Audzēkņi neapšaubāmi apmie-

rināti, ka nodrošināta bezmaksas interneta pieeja. Tas tagad esot svarīgi ne vien vidusskolēniem, bet arī sākumklašu audzēkņiem, piebilst centra vadītāja. Bērni gan būtu gatavi pie datora nosēdēt vai līdz vakaram, bet tas netiek ļauts, katram virtuālajā vidē ļauts padarboties vien 15 minūtes vai, labākajā gadījumā, pusstundu.

Nav dzirdēts, ka kādā citā interešu izglītības iestādē tiktu rīkoti filmu vakari, bet «Stropā» tādi notiek. Pirktas vai no mājām atnestas interesantas filmas ar videoprojektora palīdzību tiek rādītas uz liela ekrāna. Bērni saka, jūtoties kā istā kinoteātrī. Skatoties filmu, var iedzert zaļu tēju, bet pēc tam arī padiskutēt.

● Novada skolu pašpārvalžu līderi uz tikšajos un diskusiju par Aglonas nākotni un jauniešu iespējām bija uzaicinājuši novada domes vadību un uzņēmējus. Ar jauniešiem tikās un par tūrisma biznesa iespējām stāstīja arī laivu nomas īpašnieks un novada domes deputāts Ainārs Streļcs. Foto: A.Šņepsts

Nopietnas sarunas par novada nākotni

«Stropā» strādā septiņi darbinieki, daļa gan tikai uz pusslodzi. Uz pilnu slodzi strādā psiholoģe Anna Piļščikova, interešu izglītības koordinatore Karina Stivriņa un centra vadītāja Inta Reča. Zīmīgi, ka Aglonā arvien populārāki kļūst sarīkojumi cikli, kuros bērni darbojas kopā ar saviem vecākiem. Nesen sācies kārtējais šāds cikls «Ar gaišu domu», notikušas jau vairākas nodarbības. Inta Reča teic, ka sākumā vecākus uz pasākumiem vajadzējis speciāli uzaicināt, taču tagad neviens nav īpaši mudināms.

«Stropā» notiek arī pavisam nopietni novada mēroga pasākumi. «Novadnieks» bija liecinieks vienam no tiem — novada skolu pašpārvalžu dalībnieku tikšanās ar pašvaldības vadību un zemniekiem un uzņēmējiem. Interese izglītības koordinatore Karina

Stivriņa pastāstīja, ka tā bijusi vidusskolnieku vēlme izpētīt un izklāstīt savu viedokli, kādas iespējas jauniešiem Aglonas novadā viņi redz nākotnē. Uz tikšanās bija uzaicināti novada lauksaimniecības, tūrisma jomas uzņēmēji, lai dalītos pieredzē par uzņēmējdarbības veidošanu. Ar jauniešiem runāja arī Aglonas novada uzņēmējdarbības atbalsta centra vadītāja Ināra Gražule un domes priekšsēdētājs Igors Reščenko. Pašvaldības vadītājs uzteica jauniešus par viņu viedokli un idejām, kā Aglonu turpmāk veidot par plaukstošu un ekonomiski spēcīgu novadu.

«Gribu, lai jūs nākat uz novada domi ne vien ar idejām, bet arī sūdzībām un pretenzijām. Nāciet un saki, kas uz sirds, jo tikai pēc kopīgām diskusijām mēs varēsim pieņemt vispareizākos lēmumus,» novada vispārīgājošo skolu pašpārvalžu pārstāvjus mudināja I.Reščenko.

PREIĻU NOVADĀ

Seminārs ar Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas priekšnieces Lailas Riekstas-Riekstiņas līdzdalību

Preiļu novada sociālais dienests 26. janvārī organizēja plašu semināru par uzvedības, sociālās korekcijas un sociālās palīdzības programmu izstrādi. Dalīties savās zināšanās un sniegt ieskatu labās prakses piemēros bija uzaicināta Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas priekšniece Laila Rieksta-Riekstiņa, informē Preiļu novada sociālā dienesta vadītājas vietniece Anita Gāga.

Minēto programmu izstrāde ir viena no pēdējā laika aktualitātēm darbā ar bērniem, kas izdarījuši likumpārkāpumus vai veic darbības, kas var novest pie prettiesiskas rīcības. Par to nopietni runāts vairākās institūcijās. Seminārs bija plānots, lai rastu atbildes uz daudzajām neskaidrajām lietām — kas īsti tiek saprasts ar šo programmu, kāds ir tās izstrādes mērķis, kurām institūcijām un speciālistiem programmas izveidošanā jāiesaistās un kādas ir galvenās vadlīnijas programmas izstrādē.

Kā informē A.Gāga, semināru atklāja Preiļu novada sociālā dienesta vadītāja Diāna Vucāne. Viņa pateicās visiem par at-

saucību, jo interese bija liela — vairāk nekā 40 speciālisti no sociālajiem dienestiem, bāriņtiesām un izglītības iestādēm, izglītības pārvaldes, Valsts probācijas dienesta un pašvaldības policijas. Tika pārstāvēti ne tikai kaimiņu novadi — Aglonas, Riebiņu, Vārkavas un Līvānu, bet arī speciālisti no Krāslavas, Dagdas, Daugavpils un Viļānu novada. Lai arī semināra laikā, diskutējot par to, cik viegli vai grūti ir labot bērna uzvedību, vairums gan nonāca pie atziņas, ka tas ir laikietilpīgs darbs, Lailas Riekstas-Riekstiņas minētais, ka sliktais mazinās, ja tā vietu ieņem labais, deva pozitīvu skatījumu veicamajam darbam.

Pēc semināra Laila Rieksta-Riekstiņa apmeklēja krīzes centru Ličos, kurā pakalpojumi noteiktām mērķgrupām tiek sniegti projekta «Preiļu novada krīzes centra sociālās rehabilitācijas un alternatīvās sociālās aprūpes pakalpojumu pilnveidošana» ietvaros. Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas priekšniece ne tikai uzklusēja darbiniekus par risināmajām problēmām un jau sasniegtajiem rezultātiem, bet arī uzrunāja krīzes centra iemītniekus, kuri atzinīgi vērtēja iespēju saņemt šo pakalpojumu.

Pieņemti lēmumi par pašvaldības dalību pārrobežu projektos

Pašvaldības deputāti vienbalsīgi lēmuši par piedalīšanos vairākos pārrobežu projektos.

Preiļu novada dome būs projekta partneris Latvijas — Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas 2007 — 2013 projektā «Ilgtspējīga sadarbība «Baltais putns» starp Augšzemi (Lietuva) un Latgali». Projekta realizācijas termiņš ir no šī gada janvāra līdz 2013. gada aprīļa beigām. Paredzams, ka Preiļu novada domes kopējās attiecināmās izmaksas būs 64 658 latī. 85% šīs summas jeb 54 960 latī tiks finansēti no Eiropas Reģionālās attīstības fonda, bet pašvaldībai jāgādā līdzfinansējums 15% apmērā, tas ir, 9698 latī. Projekta priekšfinansēšana tiks iekļauta šī gada budžetā.

Kā informē novada domes attīstības plānošanas daļas vadītājs Zigmārs Erts, projekta gaitā būs iespējams veikt uzlabojumus Preiļu parka estrādē, iegādāties jaunus instrumentus Preiļu mūzikas un mākslas skolas nodaļas pūtēju orķestrim, kā arī organizēt kultūras apmaiņas pasākumus starp abām kaimiņu valstīm.

Atbilstoši Latvijas — Lietuvas — Baltkrievijas pārrobežu sadarbības programmas 2002 — 2013 vadlīnijām pieņemts lēmums par projekta «Veselīga dzīvesveida veicināšana Latvijas un Baltkrievijas pierobežas reģionos». Deputāti vienbalsīgi nolēma, ka Preiļu novada dome būs projekta partneris un darbosies tajā no šī gada jūlija līdz nākamā gada beigām. Pašvaldības kopējās attiecināmās izmaksas sastāda 41 955,29 latūs. 90% jeb 37 759,76 latī šīs summas tiek finansēti no Eiropas kaimiņattiecību un partnerības instrumenta. Pašvaldības un valsts līdzfinansējums — 4195,53 latī, no kuriem 50% ir valsts finansējuma daļa, pašvaldības projekta līdzfinansējuma daļa — 2097,77 latī. Latvijas — Lietuvas — Baltkrievijas programma nodrošina 40% avansu, kas šajā gadījumā būs 15 103,90 latī. Pašvaldība projekta priekšfinansēšanu paredz šī gada budžetā.

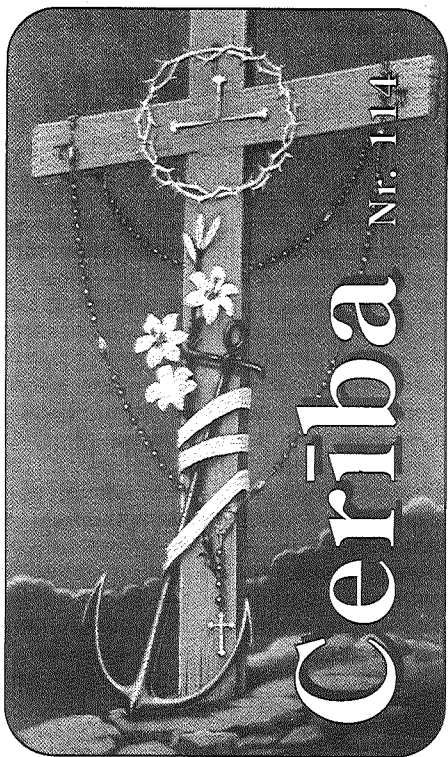
Pārrobežu projekta ietvaros Preiļu parkā tiks izveidota apgaismota slēpošanas trase, kā arī iegādāti aptuveni 60 pāri slēpju un ekipējums, ko sportisko aktivitāšu cienītāji varēs nomāt.

Papildināja pansionāta «Preiļi» štatu sarakstu

Domes sēdē izskatīts pansionāta «Preiļi» vadītājas Jutas Fadejevas iesniegums. Pansionāta vadītāja lūdza un deputāti lēma papildināt štatu sarakstu ar vēl vienu likmi — noliktavas pārzinis (ar atalgojumu 200 latī mēnesī) no šī gada 1. februāra. Kā informēja novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs, pansionāta darbinieku noslogojums šobrīd ir ļoti liels, jo daļas iemītnieku veselības stāvoklis prasa pastiprinātu aprūpi. Tāpēc papildus darbinieki ir nepieciešami.

Pēc Preiļu novada domes sēdes materiāliem

Lappusi sagatavoja L.Kirillova

Lūgšana

Visvarenais, mūžīgais Dievs, kas pulcini tos, kas izklīduši, un apvieno tos, ko esi pulcinājis, — uzliūko mīlestībā sava Dēla Baznīcu!

Mēs Tevi lūdzam, ticības pilnībā un ar mīlestības saitēm apvieno visus cilvēkus, kas saņēmuši vienu Kristību, — apvieno mūs Kristū, mūsu Kungā.

Dievs, kas mīli cilvēkus, mēs Tevi lūdzam, uzturi mūs sava Gara spēkā. Labāk atbildot uz savu aicinājumu, mēs liecināsim par patiesību un spēsim uzticīgi tiekties pēc visu kristiešu vienotības Jēzus Kristus, mūsu Kunga, mierā.

Kungs, dzīvini Baznīcu ar sava Gara elpu, lai tā aug patiesības mīlestībā un ar devīgu sirdi strādā vienotības veicināšanā labā.

Rādī, Kungs, cik ļoti Tu mūs mīli, un ar Svētā Gara spēku apvieno izklīdušos kristiešus, lai Baznīca skaidri atklājas kā Tava zīme pasaulē un lai pasaule, Viņa gaismas aicināta, atrod ticību Jēzum, Tevis sūtītajam, Kristum, mūsu Kungam.

Āmen

Kopienas Tezē lūgšana

Arhibīskaps — 2011. gada Eiropas cilvēks Latvijā

Pagājušā gada 29. decembrī kļuva zināms, ka sabiedriskajā balsojumā par 2011. gada Eiropas cilvēku Latvijā visvairāk balsu saņēmis Rīgas arhibīskaps-metropolīts **Zbignevs Stankevičs**. Balsojumu jau četrpadsmito gadu pēc kārtas rīko Eiropas Kustība Latvijā.

Profesore Skaidrīta Lasmāne uzrunā teica: «Zbigneva Stankeviča vērtību karte, kā arī norādītais ceļš ved pie intelektuālās un morālās katedrāles, kura, kā zināms, ir mūžīgs, nevis vienā paaudzē sasniedzams uzdevums. Arhibīskapa mērķis ir Latvijas garīga atdzimšana, lai tā no postpadomju un postkoloniālas sabiedrības pārtaptu atbildīgi brīvā, godrātīgā un taisnīgā Eiropas kopīgās telpas daļā. Ne provinciālā nostūrī, bet līdzvērtīgā un līdztiesīgā telpā. Garīgums, kā zināms, nozīmē potencialitāti, kas ļauj skaidrāk nošķirt jēgpilno no bezjēdzīgā, lai ekonomētū domas un darbus dažādās dzīves situācijās. Šo lielo viziju par garīgumu arhibīskaps izsaka nevis politkorektā bailīgumā vai ikdienas domāšanas piesardzībā, bet pārliecināti un brīvi stājoties pretī šauri politizētu vai komercializētu valdošo uzskatu straumei. Piemērs tam ir viņa nesenā iestāšanās par visu vecumu cilvēku vērtību un cieņas tiesībām. Ne tikai jaunības, tūlītējas veiksmes un labklājības kults, bet ikviens cilvēka dzīves posms bruņnieciski aizstāvam tolerances un cilvēka cieņas vārdā.

Domāšanas plašums, atvērtība mainīgajām norisēm sabiedrībā, neaizspriedumainība, domas skaidrība un patiesums, patības auglīgais piemērs — šie un citi raksturojumi ir iekļaujami to nosacījumu kopā, kas virzījuši demokrātisko Eiropas cilvēka balsojumu par labu Zbigneva Stankeviča kandidatūrai.»

«Katoļu Baznīcas Vēstnesis»

2. februāris — Kunga prezentācijas svētki

Pēc Baznīcas liturģijas katoļi 2. februārī svin Kunga priekšā stādīšanas jeb Prezentācijas dienu, jo šajā dienā Baznīca mums liek atcerēties, ka Vissvētākā Jaunava Marija, izpildidama šķīstīšanas likumu, ir stādījusi savu Dēlu Dieva priekšā.

Mozus likums noteica visus pirmdzimtos zēnus upurēt Dievam. Šo rituālu veica 40. dienā pēc bērna dzimšanas, pateicoties Kungam par Izraēļa pirmdzimto dzīvības saudzēšanu. Evaņģēlijs stāsta, ka pēc attiecīgā laika mazais Jēzus ir nests uz Jeruzalemi, „lai Viņu stādītu Kungam priekšā, kā ir rakstīts Kunga likumā... Jeruzalemē dzīvoja kāds cilvēks, vārdā Simeons. Viņš bija saņēmis no Svētā Gara atklāsmi, ka nemiršot, iekams nebūšot redzējis Kunga Svaidīto. Kad vecāki ienesa Bērnus Jēzu, lai izpildītu pie Viņa bauslības priekšrakstus, viņš ņēma to uz savām rokām, slavēja Dievu un sacīja: Tagad atlaid, Kungs, savu kalpu mierā, kā Tu to esi sacījis, jo manas acis ir skatījušas Tavu pestīšanu, ko Tu esi sagatavojis visām tautām — Gaismu pagānu apgaismošanai un slavu Tavai Izraēļa tautai.” (sal. Lk 2,22-32).

Šajā dienā kopā ar Simeonu mēs pateicamies Dievam, kurš ir izgaismojis visas cilvēces nākotni un devis mums cerību. Jēzus saka ikvienam ticīgajam: “Es esmu pasaules gaismas.” (J 8,12).

Baznīca, apzinādamās, ka Pestītājs ir pasaules Gaismas, šo domu cenšas iedzīvināt ticīgajos ne tikai ar savu mācību, bet arī ar tādiem līdzekļiem, kā sveču svēti-

šanu 2. februārī un sveču iedegzināšanu svarīgos dzīves brīžos, kad piesaucam Dieva klātbūtni un palīdzību.

Cilvēka ilgās pēc tikšanās ar Dievu piepildās ne tikai aizsaulē, bet jau šajā dzīvē, jo Dievs nāk pie mums, kad mēs sanākam kopā, lai Viņu slavētu, kad pieņemam savus brāļus un māsas un vērojam ikdienas notikumus. Kunga upurēšanas svētki mums skaidri parāda, kā cilvēki satiek Dievu. Marija un Jāzeps Dieva klātbūtni atklāja savā bērnā, viņi

deva iespēju Annai un Simeonam iepazīt gaidīto Mesiju. Pildīdami Dieva gribu, kas tika atklāta likumā, viņi atnāca uz templi un satika Jēzu. Šajā mazajā pulciņā, kas ir ielencis Bērnus Jēzu, mēs varam saskatīt Baznīcu, ko vada Svētais Gars, kurš darbojas, lai cilvēki saklausītu un izpildītu Dieva vārdus, lai pateicībā un, godinot Dievu, sludinātu Viņa darbus, brālīgā mīlestībā liecinātu par Viņu un būtu draudzīgi pret citiem cilvēkiem.

Priesteris A.Mozga

11. februāris — Pasaules slimnieku diena

● Tas, kurš tic, nekad nav viens!

Nesen poļu žurnālā lasiju par kādu ASV karavīru, kuru miera misijas dienesta laikā Afganistānā smagi ievainoja eksplodējoša spridzekļa šķemba. Vēlāk savā dienasgrāmatā viņš rakstīja par to, kas notika pēc tam. „Kad es sāku zaudēt samaņu, pār mani noliecās mūsu kapelāns un sāka lūgties. Es atceros, ka viņš man jautāja: „Vai tu nožēlo visus savus grēkus?” Es čukstēju — „Jā!” Pirms es pilnīgi zaudēju samaņu, es sajutu eļļu uz savas pieres. Vienā acumirkli mani pārņēma neparasta sajūta, kādu nekad pirms tam nebiju piedzīvojis. Mani piepildīja milzīgs prieks, ka Jēzus ir kopā ar mani. Es jutos tā, it kā lidotu mākoņos, pilnīgi brīvs no miesas un dvēseles sāpēm.”

Šie dienasgrāmatā pierakstītie karavīra vārdi ir skaista liecība tam, ka Kristus arī šodien dziedina caur Slimnieku svaidīšanas sakramentu. Jēzus saviem mācekļiem sacīja: „Dziediniet slimos!” (Mt 10, 8) Baznīca šo uzdevumu cenšas izpildīt, gan rūpējoties par slimniekiem, gan aizlūdzot par tiem. Svētā Jēkaba vēstule māca kristiešiem, kas viņiem jādara, lai no Kunga saņemtu dziedināšanas žēlastību: „Jūsu vidū kāds ir nevesels? Lai viņš aicina Baznīcas priesterus un lai tie lūdz Dievu par viņu, svaidīdami viņu ar eļļu Kunga vārdā. Ticības pilna lūgšana slimnieku glābs un Kungs viņu piecels. Un, ja

viņš būtu grēkojis, tad grēki viņam tiks piedoti.” (Jk 5, 14-15).

Slimnieku svaidīšanas sakraments ir kā kanāls, caur kuru plūst Dieva žēlsirdīgā mīlestība, kas šķīstī, atbrīvo un dziedina. *Katoliskās Baznīcas katehismā* (nr. 1532) ir nosauktas piecas īpašas žēlastības, kuras ticīgais saņem caur Slimnieku svaidīšanu:

1. *Ciešu vienotību ar Kristus ciešanām.* Ar šī sakramenta žēlastību cilvēks saņem spēku pieņemt slimību un tādējādi kļūt līdzīgākam Kristum, kas cieta cilvēku pestīšanas labā. Pārdzīvotas kopā ar Kristu ciešanas iegūst jaunu jēgu. Slimība palīdz cilvēkam meklēt Dieva gribu un patiesi atgriezties pie Viņa, kā arī atšķirt dzīvē būtisko no nebūtiskā, lai viņš spētu pievērsties svarīgākajām lietām. Māte Terēze no Kalkutas sacīja: „Ciešanas pašas par sevi nenes prieku, taču prieku dāvā Kristus, kuru mēs satiekam savās ciešanās.” Svētās Komūnijas pieņemšana dara ciešanu slimnieka saikni ar Kristu un dod spēku ciešanās un garīgās cīņās.

2. *Stiprinājumu, dvēseles mieru un izturību, lai kristīgi paciestu slimības vai vecuma ciešanas.* Šī žēlastība ir Svētā Gara dāvana, kas stiprina ticību un palīdzību uz Dievu, kā arī neļauj padoties izmisuma kārdinājumam un bailēm nāves priekšā. Katra slimība var novest cilvēku pie mokošām bailēm, pie noslēgšanās sevi un dažreiz pat līdz bezcerībai un kumēšanai pret Dievu.

3. *Grēku piedošanu.* Kaut arī mūsdienās sabiedrībā ir acimredzama „grēka apzināšanās” krīze, tomēr Gandarīšanas sakraments ir vienīgais ceļš, lai ticīgais iegūtu piedošanu, smagu grēku atlaišanu un atjaunotu vienību ar Kristu un Baznīcu. Jēzus mātai Faustīnei sacīja: „Ja dvēseles grēki būtu pat tik melni kā nakts, ja grēcinieks vērsas pie manas žēlsirdības, viņš man dod vislielāko godu un atzīst manu ciešanu nopelnus. Kad dvēsele slavē manu labestību, sātans dreb tās priekšā un bēg uz pašu elles dibenu.” (Dienasgrāmata, nr. 378)

4. *Veselības atgūšanu,* ja tas atbilst Dieva gribai un mūžīgajai pestīšanai. Dziedināšana ir arī zīme, kas vēstīja par Dieva Valstības atnākšanu un Kristus uzvaru pār grēku un nāvi.

5. *Sagatavo pārejai uz mūžīgo dzīvi.* Šī pēdējā svaidīšana dzīves noslēgumā ir kā stiprs vairogs pēdējām cīņām pirms ielešanas Tēva mājās. *Slimnieku svaidīšana* nav tikai *mirstošo sakraments*, kuru būtu jāpieņem neilgi pirms nāves, kad nav vairs nekādu cerību. Vatikāna II koncils mainīja šī sakramenta nosaukumu un noteica, ka ilgstošas slimības laikā šo sakramentu var atkārtot, ja slimības gaita pasliktinās. *Slimnieku svaidīšanu* var saņemt arī pirms kādas sarežģītas ķirurģiskās operācijas. Tas pats attiecas arī uz gados veciem cilvēkiem, kad viņu spēki izsīkst.

Priesteris A.Ševels MIC

DIEVS IR MĪLESTĪBAS SAULE, ARĪ AKLAIS JŪT VIŅA TUVUMU.

Kristiešu vienotība – būt par Kristus lieciniekiem mūsdienu pasaulei

No 18. līdz 25. janvārim visā pasaulē kristieši lūdzas par vienību to starpā. Tā ir mūsu atbilde Jēzus lūgšanai, ko viņš izteica Pēdējās vakariņās pirms savām ciešanām: „Lai visi būtu vienoti, kā Tu, Tēvs, mani un es Tevī; lai viņi būtu mūsos vienoti; lai pasaule ticētu, ka Tu mani esi sūtījis.” (Jņ. 17,21).

Vairāk nekā 100 gadus dažādu konfesiju kristieši lūdzas par Baznīcas vienību. Šo lūgšanu par kristiešu vienību aizsāka 1908. gadā anglikāņu mācītājs Pauls Vatsons, kurai pievienojās arī Katoliskā Baznīca. Šī iniciatīva saņēma pāvesta Pija X svētību un vēlāk pāvests Benedikts XV 1916. gada 25. janvārī to ieviesa visā Baznīcā.

Katru gadu šai nedēļai tiek izvēlēta sava

tēma. Šī gada Lūgšanu nedēļas temats — „Mūsu Kunga Jēzus Kristus uzvara mūs visus pārveidos”. To analizējot, 18. janvāra vispārējā audiencē pāvests Benedikts XVI sacīja: „Kristus uzvara ir mīlestības uzvara. Mēs uzvarēsim tad, ja ļausim Dievam sevi pārveidot, ja iesim pa atgriešanās ceļu. Šī oktāva ir visas kristīgās tautas vienbalsīgs sauciens pēc vienotības dāvanas. Pretstatā pasaulīgajai izpratnei par uzvaru, Kristus rāda pavisam citu ceļu. Viņa uzvara ne-saistās ar spēku un varenību. Viņš apgalvo: „Ja kas grib būt pirmais, tas būs no visiem pēdējais un visu kalps” (Mk. 9,34). Kristus runā par uzvaru, kas ved caur mīlestību ciešanās, kalpošanu tuvākajiem, palīdzību, jaunu cerību un konkrētu atbalstu trūcīgajiem, pamestajiem un atstumtajiem.”

Mēs varam ņemt dalību Viņa uzvarā, ja ļaujam Dievam sevi pārveidot. Katra ticīgā iekšējā pārveidošanās ir priekšnoteikums tam, lai panāktu pilnīgu un redzamu visu kristiešu vienotību — būt par Kristus lieciniekiem mūsdienu pasaulei. Benedikts XVI atgādināja, ka vienotības trūkums pašu kristiešu starpā neļauj pietiekami efektīvi sludināt Evaņģēliju. Kā lai mēs pārliciecināsim liecinājumā, ja esam sašķelti? – viņš jautāja.

Pēdējos gados atšķirības dažās ētikas jomās ir kļuvušas par nesaskaņas vietu starp kristiešiem, jo īpaši tajos jautājumos, kas skar pareizu izpratni par cilvēka dabu un cieņu.

19. janvārī, tiekoties ar somu ekumēnisko delegāciju, pāvests sacīja: „Ir svarīgi, ka kristieši panāk dziļāku vienotību antropolo-

ģiskos jautājumos, kas var palīdzēt sabiedrībai un politiķiem pieņemt gudrus un taisnīgus lēmumus tik svarīgās jomās, kas ir saistītas ar cilvēka dzīvi, ģimeni un seksualitāti”. Tāpēc ir svarīgi intensīvi lūgties par kristiešu vienotību, lai kristiešu kopīgā liecība būtu iedarbīga, lai padziļinās viņu savstarpējā sadarbība.

Lūgšana ir varena kristīgās dzīves realitāte, tai ir pārveidojošs spēks. Kad kristieši saprot kopējās lūgšanas par kristiešu vienotību vērtību un tās efektivitāti, viņi tiek pārveidoti tajā, par ko lūdzas. Lūgšana par vienotību ir kristīgās dzīves sirds. Kristiešu vienotība ir Dieva dāvana — lūgšana mūs sagatavo un pārveido, lai mēs varētu saņemt šo dāvanu.

Priesteris J.Zarāns

Priesteri Pēteri Apšinieku pieminot

Prāvesta un vēstures pētnieka Alberta Budžes mudināti, Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja darbinieki sadarbībā ar garīdzniecības pārstāvjiem rīko izstādi un piemiņas pasākumu, kas veltīts 70. gadadienai kopš priestera, kultūras darbinieka un rakstnieka Pētera Apšinieka nāves izsūtījumā, kā arī 125. gadadienai kopš viņa dzimšanas.

Šis Latgales mēroga pasākums notiks **10. februārī pulksten 12.00** Preiļu Romas katoļu draudzes baznīcā, kas ir viena no prāvesta darba vietām. Bez tam Preiļos P.Apšinieks ļoti daudz darījis ne tikai baznīcas labiekārtošanā, draudzes garīgās dzīves pilnveidošanā, bet arī darbojies kā kultūras darbinieks — organizēta katoļu jaunatnes biedrība, izveidots koris, pūtēju orķestris, iestudētas teātra izrādes.

Pasākums priestera Pētera Apšinieka piemiņai sāksies ar svēto Misi par mirušo, ko celebrēs Preiļu dekāns Jānis Stepiņš. Ar savu pētījumu par izcilā garīdznieka un kultūras darbinieka P.Apšinieka dzīvi iepazīstinās prāvests Alberts Budže. Paredzēta Rēzeknes Latgalešu kultūras biedrības priekšsēdētāja Pētera Keiša uzruna. Turpat dievnāmā būs skatāma Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja darbinieku sagatavotā ceļojošā izstāde, kur apkopoti materiāli par baznīcas vēsturi, kultūras biedrību darbību Preiļos, kā arī informācija par Pēteri Apšinieku.

Pasākumā aicināti piedalīties priesteri no draudzēm, kurās Pēteris Apšinieks strādājis — Liksnas, Viļakas, Baltinavas, Pušas, kā arī apkārtnējo draudžu priesteri, pašvaldības pārstāvji un Saeimas deputāti, kas ievēlēti no Latgales. Svēto Misi un pasākumu kuplīnās Aglonas bazilikas jauktā kora vīru grupas dziedājums diriģentes Ievas Lazdānes vadībā.

● **Preiļu Romas katoļu draudzes prāvests (no 1930. līdz 1936. gadam), Preiļu muzikālās biedrības «Lira» vadītājs un Latvijas katoļu jaunatnes biedrības Preiļu nodaļas kapelāns Pēteris Apšinieks.** 1930. gada fotogrāfija no Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja arhīva.

No Pētera Apšinieka (1887 — 1942) biogrāfijas

Pēteris Apšinieks dzimis 1887. gada 22. jūnijā Gaigalavas pagastā (agrāk Domopole). Pēc Strūžānu pagasta skolas beigšanas izglītību turpinā Rēzeknes pilsētas skolā un iestājās Pēterpils 5. valsts ģimnāzijā. 1911. gadā uzsāk mācības Pēterpils Garīgajā seminārā, kuru beidzot 1915. gada 15. maijā tiek iesvētīts par priesteri.

Pirmā darba vieta jaunajam garīdzniekam ir Preiļu draudzē. Darbs dzimtajā pusē viņu sajūsmina — arī kā sabiedrisko darbinieku un dzejnieku, par kādu viņš bija kļuvis jau studiju laikā. Kad Pēterpili sākas plašs latgalešu organizēšanās darbs, uz turieni tiek aicināts arī priesteris P.Apšinieks. Viņš ir vikārs un kapelāns Pēterpils katoļu baznīcās, redaktors un līdzstrādnieks latgaļu preses izdevumos, aktīvi piedalās Latgales latviešu biedrības un organizācijās. Ir sācies plašais sabiedriskais darbs, kādu priesteris veic visā savā turpmākajā dzīvē.

Pēc vēsturiskā Latgales kongresa 1917. gadā, kura dalībnieks P.Apšinieks bija, atbalstīdams ideju par vienotu latviešu valsti, viņš ir prāvests Bērzgales draudzē, apkalpodams arī Sarkanu un Rogovkas (Nautrānu) draudzi. Latvijas brīvvalsts laikā tiek norīkots par Viļakas draudzes prāvestu un dekānu, kur kalpo no 1920. līdz 1925. gadam, aktīvi nododamies arī rakstniecības darbam. Par saviem līdzekļiem izdod mēnešrakstu «Kristus Korūgs», pats ir tā redaktors. Pēteris Apšinieks atjauno kara laikā izpostīto Viļakas baznīcu, izveido Šķilbēnu draudzi un uzceļ tur baznīcu.

1925. gada pavasarī prāvestu pārceļ uz Pušas draudzi, kur sākas rosīgs kultūras darbs. Tiek uzcelts tautas nams, nodibināta Latvijas katoļu jaunatnes biedrības Pušas nodaļa un atjaunotas draudzes ēkas.

1930. gadā priesteris atgriežas Preiļos — savā pirmajā darba vietā. Te viņš atjauno mūra baznīcu, saved kārtībā ēkas un sāk celt Preiļos jaunu tautas namu. Preiļos top arī vairākas P.Apšinieka sarakstītās gan garīga, gan

laicīga satura grāmatas. Viņš ir viens no ražīgākajiem latgaļu literātiem.

No Preiļiem uz neilgu laiku Pēteris Apšinieks tiek pārcelts par Liksnas draudzes prāvestu, bet 1937. gada oktobrī viņu gaida jauna darba vieta — Baltinavas draudzē, kas ir pēdējā priesteri mūža. Te viņš vada vairākas vietējās biedrības, darbojas skolās, organizē kultūras darbu. Baltinavā 1940. gada 9. jūnijā Pēteris Apšinieks svin savas priesterības 25 gadu jubileju, arī literārās darbības 30 gadus.

Ienākot bolševikiem, prāvests Pēteris Apšinieks tiek terorizēts un 1941. gada 11. jūnijā Baltinavā apcietināts, apsūdzot par «aģitāciju pret komunistisko kustību, negatīvu attieksmi pret pionieri un komjauniešu organizācijām». Miris 1942. gada 10. februārī Sverdlovas apgabala Severlagā. Kapa vieta nav zināma. Rehabilitēts 1991. gada 14. novembrī.

No J.Svilāna, A.Budžes grāmatas «Latvijas Romas katoļu priesteri»

Ģimene – lūgšanas skola

2011. gada nogalē Vatikānā vispārējās audiencēs laikā pāvests Benedikts XVI aicināja ticīgos no jauna atklāt lūgšanas nozīmi ģimenes dzīvē. Katehēzes mācībā viņš uzsvēra, ka katra kristīgā ģimene ir pirmā lūgšanas skola, kurā bērni, pateicoties savu vecāku padomam un dzīves paraugam, mācās iepazīt Dievu. Tieši ģimenē bērns atklāj kopīgās lūgšanas skaistumu.

Katehēzē Benedikts XVI pievērsās dažiem Lūkasa Evaņģēlija fragmentiem – stāstam par Jēzus upurēšanu Jeruzalemes svētnīcā (sal. Lk 2, 22) un Svētās Ģimenes svētceļojumam uz Jeruzalemi, kad Jēzum bija 12 gadi (sal. Lk 2, 41-42). Šie un citi fragmenti atklāj dažas nozīmīgas pamācības par lūgšanu. Ievērojot jūdu likuma priekšrakstus, Jāzepe un Marija drīz pēc Jēzus dzimšanas ierodas Jeruzalemes templī, lai viņu veltītu Dievam, un saliktu upurdāvanu. Pāvests norādīja, ka tas bija ticības svētceļojums, lūgšanas un satikšanās ar Kungu simbols.

„Bet Marija glabāja visus šos vārdus, pārdomādama tos savā sirdī.” (Lk 2, 19) Lūkass mums atklāj Marijas sirds noslēpumus, viņas iekšējo pasauli, parāda viņas cerību un pilnīgu paklausību, kā arī ciešo saikni ar Jēzu. Jāzepe bija pirmais, kurš mācījās no Marijas veidot jaunus, daudz dziļākas attiecības ar Dievu. Jāzepe atdeva sevi Marijai un Jēzum, tādējādi pilnībā īstenojot saņemto aicinājumu. Pāvests piebilda, ka Evaņģēlijos netiek minēts neviens Jāzepe teiktā vārds. Tātad, viņa klātbūtne bija klusa, taču uzticīga un darbīga. Viņš noteikti mācīja Bērnu Jēzu lūgties, veda sev līdzi uz sinagogu, kā arī vadīja ikdienas lūgšanas savā ģimenē. Tādā veidā Jēzus no viņa mācījās harmoniski savienot lūgšanu un darbu. Šādu pašu uzdevumu Dievs ir uzticējis katram ģimenes tēvam.

Svētā Ģimene – Jēzus, Marija un Jāzepe – katru gadu devās svētceļojumā no Nācaretes uz Jeruzalemi, lai piedalītos Pashas svētkos. Tātad viņi lūdzās ne tikai vienatnē savā ģimenē, bet arī kopā ar citiem saviem ticības brāļiem. Arī mēs esam aicināti uz lūgšanu, uz draudzīgām attiecībām ar Dievu, kas pārveido un pilnveido arī mūsu savstarpējās attiecības. Kristīgā ģimene kā „mazā Baznīca” ir pirmā lūgšanas skola. Ja bērns neiemācīsies lūgties savā ģimenē, tad vēlāk būs ļoti grūti aizpildīt šo tukšumu – uzsvēra Benedikts XVI.

Atbildība par jauniešu audzināšanu

Pasaules Miera dienā pāvests Benedikts XVI runāja par jauniešu audzināšanu, kas ir būtisks mūsdienu uzdevums, jo paver ceļu uz nākotni. Audzināšana šodien ir izaicinājums, jo dzīvojam sabiedrībā, ko stipri iezīmē tehniskā domāšana, un līdz ar to audzināšana, kas nav tikai mācīšana, ir kļuvusi par sarežģītu uzdevumu.

Otrkārt, tas ir izaicinājums tāpēc, ka relativisma kultūra uzdod radikālu jautājumu: vai audzināšanai vēl joprojām ir jēga, un, ja ir, tad ko jauniešos jāieaudzina? Šajā kontekstā Benedikts XVI uzsvēra, ka svarīgi ieaudzināt viņos pamatvērtības un iemācīt atklāt patiesību par sevi, pasauli un Dievu. Integritāte audzināšanā ietver sevi arī audzināšanu taisnīgumam un mieram. „Mūsdienu jaunieši aug pasaulē, kas kļuvusi, varētu sacīt, mazāka. Viņi aug pasaulē, kur notiek pastāvīgi – pat ja ne vienmēr tieši – kontakti starp dažādām kultūrām un tradīcijām”, sacīja pāvests. „Tāpēc šodien vairāk nekā agrāk viņiem ir svarīgi iemācīties savstarpēji sadzīvot, cienīt citam citu, veidot dialogu un sapratnes”.

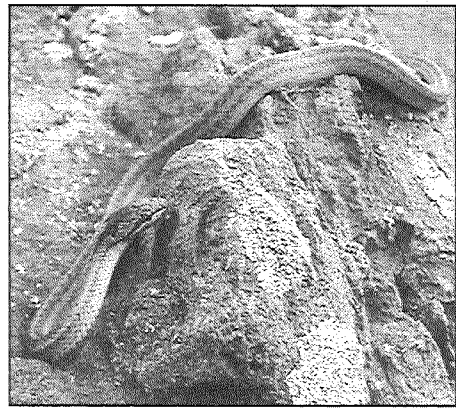
Jaunieši būtībā ir visam tam atvērti, taču sociālā vide, kurā viņi aug, var viņus ietekmēt un pamudināt rīkoties pilnīgi pretēji. Tāpēc tikai nopietna apzināšanās, ko nozīmē vārds „sirdsapziņa”, varēs viņiem palīdzēt cīnīties, nemītiģi iet pret straumi, balstoties vienīgi uz patiesības spēku. Pāvests norādīja, ka šī audzināšana sākas ģimenē un turpinās skolā. Runa ir par to, lai iemācītu bērniem, pusaudžiem un jauniešiem savienot taisnīgumu ar citu cilvēku cienīšanu, ar spēju tikt galā ar konfliktiem miera ceļā, ar iekšēju spēku būt labā lieciniekiem, pat ja tas prasa upurus, ar piedošanu un izlīgšanu. Tikai tādā veidā viņi kļūs par patiesiem miera veicinātājiem.

Pēc Vatikāna Radio materiāliem sagatavoja pr. A.Ševels MIC

VISOS MŪŽOS DVĒSELE IR ILGOJUSIES PĒC DIEVA.

2012. gadā saudzēsīm un vērosim

Par gada dzīvnieku kļuvusi gludenā čūska

Latvijas Dabas muzejs par 2012. gada dzīvnieku izvēlējis gludeno čūsku (*Coronella austriaca*).

Gludenā čūska ir nekaitīga zalkšu dzimtas (*Colubridae*) suga, kas pieder gludeno čūsku ģintij (*Coronella*). Latvijā gludenā čūska sastopama reti, taču 30. gados bijušas ziņas par tās sastopamību Ziemeļkurzemē un Rīgas apkārtnē. Arī mūsdienās ir ziņas par gludeno čūsku esamību Rīgas jūras līča Kurzemes piekrastē.

Gludenā čūska ir iekļauta Latvijas, kaimiņvalstu un Baltijas Sarkanajā grāmatā, Eiropas apdraudēto abinieku un rūpu sarakstā.

Gludenā čūska dzīvo Eirāzijā, sākot ar Spānijas un Portugāles ziemeļdaļu, Angliju un Franciju Rietumeiropā un beidzot ar Krievijas Eiropas daļu un Āzijas rietumiem – Turciju, Azerbaidžānu un Irānas ziemeļdaļu.

Šīs čūskas sastopamas sausos krūmājos, smilšainās nogāzēs, laucēs un plāvās, bet vairās no mitrām vietām un ūdens. Pēc ziemošanas čūska parādās aprīlī, bet pārojas aprīļa beigās – maijā. Augusta beigās vai septembra sākumā dzemdē 6 līdz 8 dzīvus mazuļus. Mazuļi uzreiz sāk medīt. Šīs čūskas ziemo dziļās alās, zem koku saknēm vai ēku pamatiem. Ziemeļkurzemes periodos sākas septembra beigās vai oktobra sākumā.

Gludenā čūska pārtiek galvenokārt no ķirzakām, bet ēd arī sikus zidītājus, putnus un kukaiņus. Medījumu čūska parasti žņaudz, aptinoties tam vairākas reizes apkārt, un tikai, kad dzīvnieks nožņaugts, viņa to palaiž vaļā un veselu norij. Briesmu brīžos gludenā čūska izrāda agresivitāti un izdala smirdīgu šķidrums.

Čūskas garums ar asti var sasniegt 75 centimetrus, taču parasti tās ir 50 līdz 60 centimetrus garas. Gludenai čūscai galva ir īsa, ar apaļu purnu, diezgan plakana un vāji nobežota no kakla. Mugurpuses krāsa stipri variē, taču vienmēr ir vairāk vai mazāk brūna. Abpus galvai ir pa tumšai svītrai – no nāsu caurumiem līdz acīm un tālāk līdz mutē kaktiņiem, savukārt uz skausta bieži vien ir tumšs, pakavveidīgs plankums, bet vēderpusei tām ir gaiša – iesarkana, brūngana, pelēka, vai oranža.

Gada putns – jūras ērglis

Latvijas Ornitoloģijas biedrība (LOB) par gada putnu ir izvēlējusies jūras ērgli (*Haliaeetus albicilla*).

Jūras ērglis ir lielākais Latvijā ligzdojošais plēsīgais putns. Pieaugušiem ērgļiem raksturīgs gaiši brūns spalvu tērps un balta aste, savukārt jaunie putni līdz piecu gadu vecumam nomaina vairākus brūni raibus spalvu tērpus.

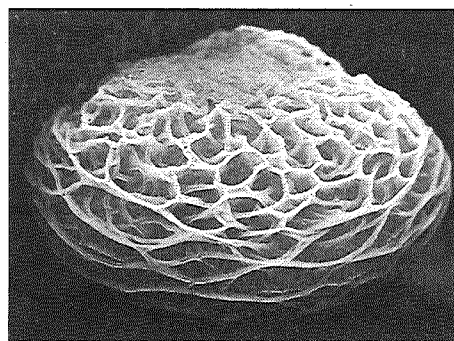
Jūras ērgļu skaits Latvijā pēdējo simt gadu laikā ir piedzīvojis lielas pārmaiņas. Vēl pagājušā gadsimta sešdesmitajos gados jūras ērglis kā ligzdotājs pie mums bija izzudis, bet kopš septiņdesmito gadu sākuma, kad atkal

atrasta apdzīvota ligzda, ērgļu skaits, pateicoties stingriem aizsardzības pasākumiem, ir audzis. Tagad Latvijā ligzdo gandrīz simts jūras ērgļu pāru, un līdz ar to 2012. gada putnu var uzskatīt par vienu no nedaudzajiem putnu aizsardzības veiksmes stāstiem.

Jūras ērgļi Latvijā ligzdo mežos, galvenokārt pie dažādiem ar zivīm un ūdensputniem bagātiem ūdeņiem – ezeriem, zivju dīķiem, upēm, arī jūras piekrastē. Ligzdu ērgļi būvē lielu un resnu koku galotnes daļā, tajā parasti tiek izaudzināti viens līdz divi mazuļi, retos gadījumos – trīs. Jūras ērgļi pārtiek no zivīm, putniem, nelieliem zvēriem, ziemas laikā – arī no maitas.

Gada putna akcijas laikā LOB aicina meža nozares darbiniekus un citus dabas draugus ziņot par atrastām jūras ērgļu ligzdām un arī par pamanītiem putniem un savus novērojumus registrēt portālā "Dabasdati.lv".

Gada sēnes godā – aizsargājamā vēdekļa sārtaine

Latvijas Mikologu biedrība par 2012. gada sēni izraudzījusi vēdekļa sārtaini (*Rhodotus palmatus*), kas ir aizsargājama un Latvijā reti sastopama.

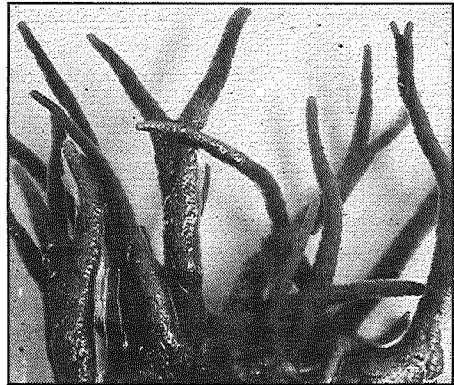
Vēdekļa sārtaine ir ļoti skaistas krāsas sēne, kas var lepoties ar rozā līdz spilgti sārta, oranžu krāsu. Latvijā šī sēne aug uz vīksnu un gobu koksnes vēl rudenī.

Šīs sēnes izmērs visbiežāk ir 5 līdz 10 centimetri, sēne ir ar samērā īsu, izteikti līku un ekscentriski novietotu kātiņu. Cepurītes virslānis ir gļotains, stipri caurspīdīgs, krunkains.

Latvijā vēdekļa sārtaine ir ārkārtīgi reti sastopama, tādēļ ierakstīta Sarkanajā grāmatā un iekļauta Aizsargājamo sugu sarakstā. "Šo sēni katru gadu Latvijā nemaz nevar atrast. Pēc ilgāka laika perioda vēdekļa sārtaine atkal tika atrasta 2011. gada rudenī. Latvijā gandrīz visas šīs sēnes atradnes ir bijušas Gaujas nacionālajā parkā, un tikai viena atradne ir bijusi ārpus šī parka teritorijas," atklāja Latvijas Dabas muzeja mikoloģe Inīta Dānīle.

Vēdekļa sārtaine ir retas sugas sēne, tādēļ arī citviet pasaulē tā ir reti sastopama. Lai arī sēne nav indīga, tā nav ēdama.

Parastais krūmsūklis – gada bezmugurkaulnieks

Latvijas Entomoloģijas biedrība par Gada bezmugurkaulnieku 2012. izvēlējusies parasto krūmsūkli (*Spongilla lacustris*). Parastais krūmsūklis ir visbiežāk sastopamā sūklju suga Latvijā. Nominācijas mērķis ir iepazīstināt ar neparasto bezmugurkaulnieku tipu, ko līdz pat 1765. gadam zinātnieki pieskaitīja pie augu valsts. Sūklji Latvijā ir samērā maz pētīta dzīvnieku grupa.

Sūklju tipā pasaulē ir apmēram 9000 sugu, kas galvenokārt apdzīvo jūras un tikai nedaudzas mīt saldūdeņos. Latvijā sūklji sastopami saldūdeņos un lielo upju grīvās, līdz šim konstatētas piecas sugas. *Spongilla lacustris* ir ziemeļu puslodē plaši izplatīta suga.

Krūmsūklji ir primitīvi, sēdoši, salīdzinoši lieli

daudzšūnu ūdens organismi ar trauslu un zartu krūmveida ķermeni, kas atgādina korāļus, un ar specifisku smaržu. Labi apgaismotos biotopos sūklji ir koši zaļā krāsā, noēnotās vietās – gaiši zaļi līdz dzeltenbrūni. Zaļo krāsu sūklim piešķir to šūnās dzīvojošās fotosintezējošās aļģes zoochlorellas. Labā apgaismojumā sūklji aug ātrāk, jo saņem papildus barības vielas no fotosintēzes galaproduktiem.

Parastais krūmsūklis apdzīvo stāvošus un lēni tekošus ūdeņus. Sēdošais dzīvnieks parasti ir pietīpinājies pie ūdeni iegrimušas koksnes, koku zariem, saknēm, augu daļām vai akmeņiem.

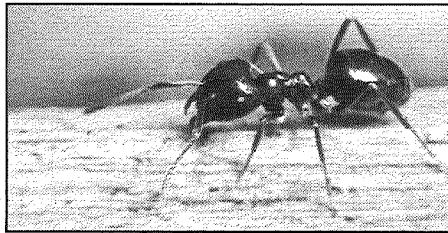
Sūklji dzīvo tikai vienu sezonu, rudenī iet bojā. Galvenokārt tie vairojas bezdzimumiski, pumpurojoties.

Sūklji barojas, filtrējot ūdeni esošos viendzīvus, baktērijas un sīkas detrita daļiņas. Sūkljiem nav nervu šūnu un tie nespēj koordinēt vicaino šūnu kustības. Ūdens plūsmas ātrums tiek regulēts ar poru un kanālu diametru. Izfiltrētais ūdens tiek izvadīts caur izvadporām. Zinātnieki ir konstatējuši, ka sūklji spēj izfiltrēt no 0,002 līdz 0,84 mililitriem ūdens vienā sekundē uz sūklja ķermeņa kubikcentimetru.

Sūklji satur daudz bioloģiski aktīvo vielu, piemēram, antibakteriālas vielas, ko var izmantot farmakoloģijā.

Sūklji ūdens ekosistēmās veido ievērojamu biomasu. Filtrējot barības vielas, tie uzlabo ūdenstīpju bioloģisko kvalitāti un veicina bioloģisko daudzveidību ūdenstīpēs. Sūklji ir gan mājvieta, gan barības avots citiem ūdens iemītniekiem. Ar sūkli barojas tikspārņu *Sisyra* sp. un maksteņu *Ceraclea* sp. kāpurī. Ja krūmsūklja kolonija nezarojas, suga var noteikt tikai pēc skeleta elementu formas, kas katrai sūklja sugai ir atšķirīga. Vislabākais novērošanas periods ir jūlijs un augusts.

Spožā skudra – gada kukainis

Latvijas Entomoloģijas biedrība par 2012. gada kukaini ir izvēlējusies spožo skudru (*Lasius fuliginosus*).

Spožās skudras ir viscaur melnas, ķermeņa virsma spīdīga, no kā cēlies arī skudras latviskais nosaukums. Darba skudras ir 4–6 mm, tēviņi 4,5–5 mm, mātītes karalienes 6–6,5 mm garas.

Tipiska sugas pazīme ir no aizmugures ieliekta galva, ko var novērot arī bez palielinājuma. Skudras izdala specifisku smaržu, kas atbaida citu sugu skudras no pūžņa un to ceļiem, barojas ar saldām vielām, visbiežāk laputu izdalījumiem. Savus kāpurus tās baro ar dažādiem kukaiņiem un to kāpurītiem, kuri gan var tikt noķerti dzīvi, gan atrasti beigti.

Spožā skudra savus pūžņus veido atsevišķi augošu koku dobumos un pie koku saknēm. Pārsvārā apdzīvo lapu kokus, visbiežāk ozolu un liepas. Iespējama arī dobu skujkoku apdzīvošana, retos gadījumos dzīvo koka māju pamatos. Plašās skujkoku audzēs šī suga nav konstatēta. Skudras neveido pūžņu koka dzīvā, bet gan atmirušajā un dobajā koksnes daļā. Savu pūžni tās veido no sacietējušas masas, kas sastāv no sēnes, sirupa un koka daļiņu maisījuma. Šādi veidotas arī pūžņa pazemes daļas, kas nodrošina eju stabilitāti. Vairāki koki var būt savstarpēji saistīti ar eju veidot kopskaitā dažus miljonus skudru lielu koloniju no vairākām ligzdām, kurā katrā ir vairākas mātītes.

Skudras attīstībā ir četras stadijas: ola – kāpurs – kūniņa – pieaudzis kukainis. Ols dēj tikai auglīgās mātītes, darba skudras olas nedēj. Līdz šim konstatētais dzimumpaaudzes izlidošanas laiks Latvijā ir jūnijs un jūlijs, sugai Eiropas mērogā tas notiek periodā no maija līdz oktobrim.

Suga ir aizsargājama. Sastopama visā Latvijā, bet novērojumu skaits ir nevienmērīgs. Šobrīd galvenokārt ziņas ir par klātbūtni aizsargājamās teritorijās, bet salīdzinoši maz ziņu ir par novērojumiem ārpus tām. Katrs dobumains koks ir potenciāla šīs sugas mājvieta. Vērtīgi arī būtu iegūt papildus ziņas par sugas dzimumpaaudzes izlidošanas periodu

Latvijā. Tāpēc visi skudras nofotografējušie aicināti ievietot savas fotogrāfijas portālā "Dabasdati.lv".

Meža vizbulis – gada augs

Latvijas Botāniķu biedrība par Gada augu 2012. izvēlējusies meža vizbuli (*Anemone sylvestris*). Daudzi šo augu labāk pazīst kā Daugavas vizbuli jeb Daugavas anemoni, un tā nav nejaušība, ka vizbuļa vārds saistīts ar šo upi, jo galvenā sugas izplatība ir tieši Daugavas ielejā, bet pa retam skaistie, baltziedainie augi sastopami arī citviet Latvijā. Vienīgi kurzemnieki savvaļā meža vizbuli savā pusē, visticamāk, nav redzējuši, jo Latviju šķērso sugas izplatības areāla rietumu robeža, un tas aug galvenokārt valsts austrumu daļā. Īpaši piemērotas sausas, kaļķainas augsnes, tāpēc meža vizbuli var redzēt skrajos priežu mežos, mežmalās un plāvās Daugavas krastu dolomītu atsegumu tuvumā, un vizbuļa liktenis ir cieši savijies ar Daugavas likteni. Katrs pavērsiens upes dzīvē sāpīgi skāris vai var nākotnē skart arī meža jeb Daugavas vizbuli – vienalga, vai tā ir kāda HES celtniecība vai Daugavas kanāla rakšana, kura ideja ik pa brīdīm atdzīvojas.

Meža vizbulis ir arī iecienīts krāšņumaugs (ir izveidotas pat vairākas šķirnes), taču tā izplatīšana apstādījumos notiek ar dāra materiālu, un tas ļauj saglabāties vizbuļa savvaļas atradnēm, jo tik daudz jau to nemaz nav – suga ir iekļauta gan Latvijas, gan arī Baltijas reģiona Sarkanajā grāmatā.

Gada ģeoloģiskais objekts – Rudziņu akmens

Par 2012. gada ģeoloģisko objektu ir izvēlēts Rudziņu akmens, kas atrodas Kurzemē, Kuldīgas novada Laidu pagastā.

Rudziņu akmens ir 4,7 m garš, 3,6 m plats un līdz 2,2 m augsts kaļķakmens blāķis. Ieži konstatētas fosilijas ļauj spriest, ka kaļķakmens ir veidojies silūra periodā (t.i. pirms 410–435 milj. gadu) ekvatora tuvumā, siltā, korāļiem bagātā jūrā. Pirms vairāk nekā 10 000 gadiem ledājs to atnesis no, iespējams, Sāmsalas, kur atrodami līdzīgu silūra iežu atsegumi. Kaļķakmens ir ievērojami neizturīgāks par magmatiskajiem iežiem, un parasti ledājs šādus nogulumiežus atrauņus sadrupina sīkos oļos. Tomēr šeit saglabāties paliels blūķis, kaut arī vairāk kā 100 km pārvietots.

Rudziņu akmens ir novietojies Rietumkurzemes augstienes austrumu malā, izteikta gravas veida pazeminājuma nogāzē netālu no Rudziņu un Kalniešu mājām. Pazeminājums ir kā atzars vairākus kilometrus garai senlejai, kas stiepjas paralēli izteiktai ledāja malas (marģinālajai) nogāzei, kas nodala augstieni no Pieventas zemienes.

Akmens savā tagadējā vietā ir nonācis, izkūstot no kustību beigūšā šļūdoņa (segledāja) pamatnes. Interesanti, ka tas ir novietojies Rietumkurzemes augstienes šaurākajā vietā, kur tikai 8 km nodala abās pusēs esošās zemienes. Trauslais un plaisainais akmens, kas veidots no silūra kaļķakmens ir unikāls veidojums, un vienīgais tāds Latvijā. Tas ir zinātnēji ļoti nozīmīgs, jo liecina par ledāja dinamiku un degradācijas procesiem pēdējā apledojuma laikā.

Sagatavoja L.Kirillova

DAUGAVPILS

Daugavpilī notika suņu izstādes

● Aleksejs un Austrālijas aitu suns.

● Anna ar savu miluli — balto Šveices aitu suni.

● Ramona un samojeds.

Daugavpilī divas dienas Olimpiskajā centrā notika divas suņu izstādes: «Latgales kauss 2012» un «Ziemas pasaka «Latgale 2012»». Katru dienu izstādē piedalījās vairāk nekā 500 cilvēki, kuri uz Daugavpili bija atveduši vairāk nekā 125 šķirņu suņus.

Kā teica Latgales reģionālā dzīvnieku mīlotāja centra vadītāja Antoņina Nackeviča, vienlaicīgi izstāde notika arī kaimiņvalstī Lietuvā, un tas veicināja dalībnieku lielo pieplūdumu. Piemēram, suņu īpašnieki no Krievijas un Somijas vienā nedēļas nogalē varēja apmeklēt divas

izstādes dažādās valstīs. Savukārt tie, kuri pirmajā dienā iekaroja Lietuvas arēnas, svētdien varēja parādīt savu miluli Daugavpilī skatītājiem.

Dalībnieki teica, ka šogad izstādē bijusi milzīga konkurence. Dažās kategorijās piedalījās Eiropas un pasaules čempioni. Jāatzīmē, ka izstāde bija starptautiska, jo tajā piedalījās Latvijas, Igaunijas, Lietuvas, Somijas, Zviedrijas, Polijas, Krievijas, Baltkrievijas, Itālijas un Spānijas pārstāvji.

Skatītāji varēja apskatīt gan labi zināmas, gan Latvijā neredzētas suņu šķirnes, piemēram, meksikāņu kailo suni (Xoloitzcuintle) vai japāņu akita inu, kuru dzimtenē sauc par «Japānas dārgumu». Antoņina Nackeviča ir pārliecināta, ka izstāde izdevās, jo skatītājiem bija iespēja ne tikai vērot paraugdemonstrējumus, bet arī parunāties ar suņu saimniekiem un uzzināt dažādu suņu šķirņu turēšanas nianses.

«Latgales Laiks»

STAICELE

Kārlis Īle ar kolēģiem izcīna godalgotas vietas ledus un sniega skulptūru festivālā Ķīnā

Tēlnieks, Staiceles mūzikas un mākslas skolas pedagogs Kārlis Īle un viņa kolēģi otro gadu pēc kārtas izcīnījuši godalgotas vietas Harbinā Ķīnā notiekošajā pasaules lielākajā ledus un sniega skulptūru festivālā, kas risinājās jau 28. reizi. Ledus skulptūru konkursā Kārlis startēja individuāli, veidojot kompozīciju «Dzīves grāmata». Tā tapa sarežģītā negatīva griezumā tehnikā, kas ļauj radīt skulpturālu tēlu ledus bloka iekšpusē. — Šādu grāmatu iespējams lasīt tikai vienreiz. Tai katrs pats ir gan rakstnieks, gan lasītājs, un to vajag izlasīt tā, lai gribētos ķerties klāt vēlreiz, — skaidro autors.

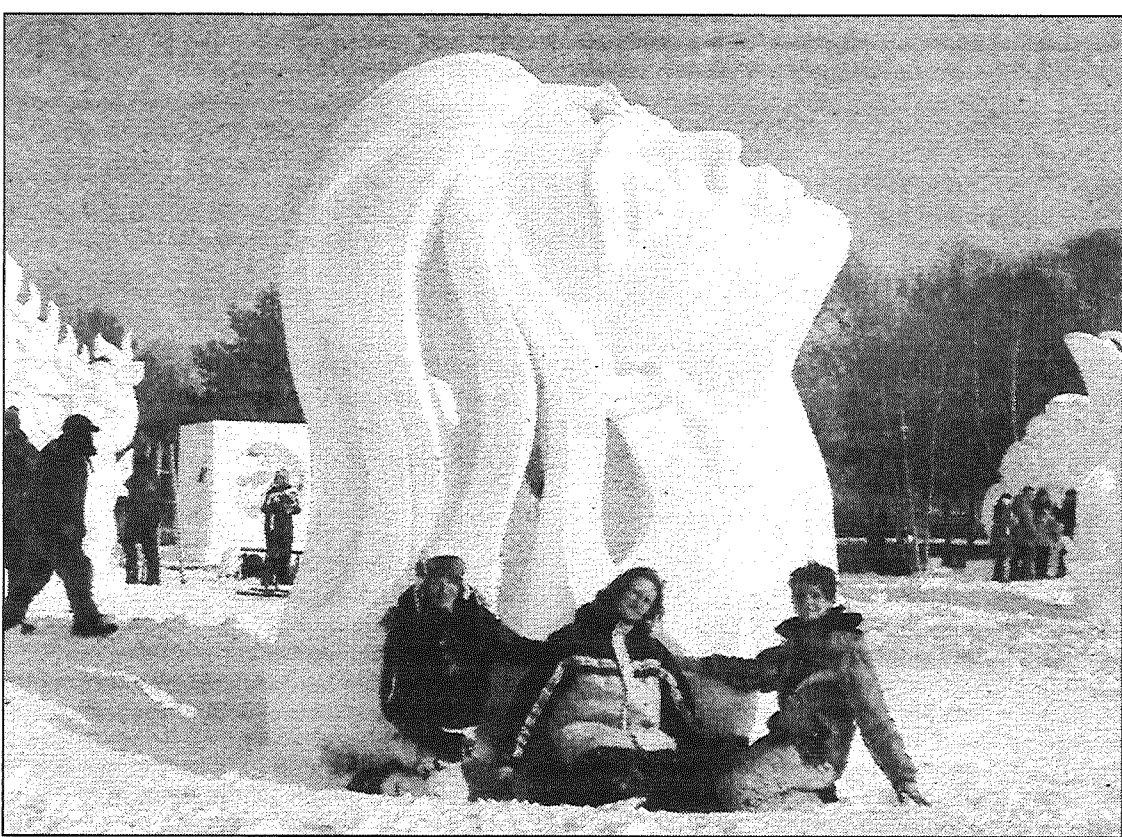
Par šo kompozīciju viņš ieguva otro vietu un žūrijas uzslavu par neordināro ideju un tās mākslinieciski profesionālo risinājumu. Otru Latvijas komandu ledus skulptūru konkursā pārstāvēja Agnese Rudzīte-Kirillova un Maija Puncule, radot sievietes portretu «Sasalušie sapņi», kas viņām atnesa atzīnību.

Pirmo reizi Latvijas grupa piedalījās sniega skulptūru konkursā, kas izrādījās ļoti veiksmīgs — izcīnītis čempionu titulu! Kārlis Īle

bija komandas kapteinis, bet viņam asistēja Agnese un Maija. Cetrās dienās tapa skulptūra «Sapņotāji», kurā redzama liela sievietes seja, kas sapņaini raugās zvaigznēs. Tēla izdabātās galvas iekšpusē izveidota līdzīga, tikai krietni mazāka seja, kas caur zvaigzni lielās galvas pierē arī lūkojas augšup. — Kad skatāmies zvaigznēs un sapņojam, mūsu domām nav robežu ne telpā, ne laikā. Taču pat pašas tālākās zvaigznes ir reālas. Varbūt arī mūsu sapņi patiesībā ir kāda būtne, ko acis un prāts vienkārši nespēj aptvert? Varbūt esam daļiņa no kāda cita liela sapņa? Mēs varam par to pasapņot, — skan Latvijas komandas darba pamatideja.

Cinīties par pasaules čempionu titulu ik gadu ierodas spēcīgākie tēlnieki no visas pasaules. Šogad ledus skulptūru konkursā sacentās 28 komandas no deviņām valstīm, bet ar sniegu strādāja 26 komandas no 12 valstīm. Pretendentiem atlase notika pērnā gada nogalē, kad žūrija izvērtēja iesūtītās skices un iepriekšējos darbus.

K.Īle un A.Rudzīte-Kirillova jau devušies uz nākamo sacensību vietu — Krievijas Tālo austrumu pilsētu Habarovsku, kur piedalīsies starptautiskā ledus

● Tēlnieks Kārlis Īle ar kolēģem Agnesi Rudzīti-Kirillovu (no kreisās) un Maiju Punculi pie kopīgi veidotās sniega skulptūras «Sapņotāja», kas Latvijas komandai Harbinā Ķīnā atnesa uzvaru.

skulptūru festivālā «Ledus fantāzija». Pērn viņu tandēms tur ieguva zelta medaļu. Abi mā-

slinieki mājās atgriezies janvāra beigās, lai februāra sākumā kuplinātu 14. Starptautisko Latvijas

ledusskulptūru festivālu Jelgavā. Tā tēma ir «Mistērija».

«Auseklis»

Ar točkām policisti pērn cīnījušies veiksmīgāk

24. janvārī Daugavpili, Ķīmiķu mikrorajonā, policijas darbinieki, veicot operatīvos pasākumus cīņā pret akcizēto preču nelegālo apriti, konstatēja kārtējo nelegāla alkohola tirdzniecības vietu. Pret točkas pārdevēju, 1957. gadā dzimušo vīrieti, uzsākts kriminālprocess. Izņemtais alkohols nosūtīts ekspertīzes veikšanai.

Šī informācija, par ko ziņo Latgales reģiona pārvaldes inspektore Anastasija Laizāne, liecina, ka cīņa ar nelegāla alkohola tirdzniecības vietām ir nebeidzama, jo slēgto vietā darboties sāk citas.

Nemot vērā to, ka ar akcizēto preču nelegālo apriti saistītie noziegumi un pārkāpumi Latgales reģionā vienmēr ir bijuši aktuāli un ar plašu sabiedrisku rezonansi, arī policijas darbā to apkarošana ieņem vienu no prioritārajām vietām.

Apkopojot 2011. gada Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes darba rezultātus, var secināt, ka ar akcizēto preču nelikumīgo apriti saistīto noziegumu apkarošanas rezultāti ir uzlabojušies. Policija informē, ka 2011. gadā pēc Krimināllikuma 221.¹ panta (nelikumīga alkoholisko dzērienu realizācija) reģionā uzsākti 98 kriminālprocesi. Tas ir par 24 kriminālprocekiem vairāk nekā 2010. gadā.

Visos pārvaldes iecirkņos pērn tika veikti profilaktiskie reidi, kuru rezultātā gan kriminālprocesu ietvaros, gan administratīvās lietvedības ietvaros no nelikumīgas aprites izņemtas gandrīz 25 tonnas nelegāla alkohola. Tas ir par piecām tonnām

vairāk nekā 2010. gadā. Visu darbību rezultātā reģionā likvidētas gan vairākas nelegāla alkohola ražotnes, gan tirdzniecības vietas.

Kā vienu no spilgtākajiem piemēriem policija atgādina aizvadītā gada sākumā apturēto nelegāla alkohola ražošanas «rūpniecību» kādā Daugavpils mikrorajonā, kas bija ierīkota privātsektorā. Toreiz kratīšanas rezultātā kopumā tika konstatēti ap 10,5 tūkstoši litru pašizgatavoto alkoholisko dzērienu (kandža un brāga). Savukārt šī privātspektora saimnieks toreiz tika aizturēts.

Tāpat policija atgādina par gadījumu pērnā gada rudenī, kad

kriminālpolicijas darbinieki, veicot operatīvos meklēšanas pasākumus, noskaidroja un aizturēja piecas personas. Šie cilvēki nodarbojās ar nelikumīgu alkoholisko dzērienu izgatavošanu un glabāšanu lielos apmēros.

Tajā reizē tika izņemti 50 litri spirta, 50 litri alkohola kannās, 1200 pudeles alkohola, kā arī 90 litri dīzeļdegvielas, 11 100 cigaretes, četras kastes ar pudeļu korķiem, viena kaste ar etiķetēm, 2200 tukšas pudeles, četri pudeļu korķu aizvākošanas mehānismi, kā arī nauda.

□□□

Pēc Krimināllikuma 221. panta — alkoholisko dzērienu un tabakas izstrādājumu nelikumīga uzglabāšana, pārvietošana un realizācija — pērn reģionā ierosinātas 35 lietas. Pēc 221.¹ panta — nelikumīgu alkoholisko dzērienu realizācija — ierosinātas 74 lietas (tajā skaitā Preiļu iecirknī divas). Pēc KL 221.² panta — nelikumīga alkoholisko dzērienu izgatavošana, glabāšana un pārvietošana — 20 lietas.

pēdējo piecu gadu laikā Latvijā ir nemainīgi un nav ne krasu iesniegumu skaita kāpumu, nedz arī kritumu. Pērn pilsonības pretendentiem sarucis naturalizācijas procesa ilgums, kas izskaidrojams ar veiktajiem uzlabojumiem dokumentu pieņemšanas un izskatīšanas procesā, gan arī ar to, ka nedaudz uzlabojušās Latvijas pilsonības pretendentu zināšanas un sagatavotība eksāmeniem, tādēļ retāk ir bijusi nepieciešamība atkārtoti kārtot pārbaudījumus.

Kopumā kopš 1995. gada, kad Latvijā tika uzsākta nepilsoņu naturalizācija, Latvijas pilsonībā naturalizācijas kārtībā ir uzņemtas 137 673 personas, tajā skaitā 14 046 nepilngadīgi bērni, ziņo PMLP sabiedrisko attiecību vadītājs Andrejs Rjabcevs.

Naturalizācijas tempi ir nemainīgi jau piecus gadus

Pērn naturalizācijas kārtībā Latvijas pilsonībā uzņemtas 2467 personas. Tas ir par pieciem procentiem vairāk nekā gadu iepriekš, liecina Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP) apkopotā statistika.

Pērn kopumā gada laikā naturalizācijas iesniegumu iesniegusi 2771 persona. Lielākā interese par pilsonības iegūšanu ir Rīgā, kur saņemta vairāk kā puse iesniegumu (1726). Savukārt ārpus Rīgas vairāk iesniegumu saņemts Liepājā, Daugavpilī, Jelgavā, Jūrmalā. Savukārt no Alūksnes un Valkas nav saņemti neviens naturalizācijas pieteikums.

PMLP Naturalizācijas pārvalde norāda, ka naturalizācijas tempi

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

Ielas šķērsošana nepareizā vietā ir bīstama

22. janvārī ap pulksten 15.10 Līvānos 1981. gadā dzimusi sieviete, vadot automašīnu Audi pa Rīgas ielu, notrieca gājēju, 1954. gadā dzimušu vīrieti, kurš šķērsoja ceļu tam neparedzētā vietā. Negadījumā bojāta automašīna. Gājējs laimīgi tika cauri sveikā, jo pēc mediķu apskates viņš tika palaists mājās.

Brauca pārāk ātri, tāpēc iebruca grāvī

21. janvārī ap pulksten 4.50 Līvānu novada Jersikas pagasta teritorijā 1962. gadā dzimis vīrietis, vadot automašīnu Volvo V70, neizvēlējās drošu kustības ātrumu un, nesavaldot transportlīdzekli, nobrauca ar to no ceļa grāvī. Vadītājs negadījumā traumas nav guvis, toties mašīna cietusi.

Ja ievērotu ceļu satiksmes noteikumus, šo avāriju nebūtu

Policijas informācija liecina, ka avāriju skaits būtu daudz mazāks, ja vien autovadītāji būtu prātīgāki un ievērotu ceļu satiksmes noteikumus minētās prasības.

Tā 20. janvārī Rēzeknē 1946. gadā dzimis VW Golf vadītājs nepalaida garām pa galveno ceļu braucošo automašīnu VW. Sadursmē cieta pasažiere, 1939. gadā dzimusi sieviete, kurai ārsti slimnīcā konstatēja ķermeņa sasitumus.

22. janvārī Ciblas novada Zvirgzdenes pagastā automašīnas VW vadītāja ceļa likumā uz slīdēna ceļa netika galā ar automašīnas vadību, iebruca pretējā joslā un sadūrās ar pretimbraucošo automašīnu Volvo. Cietušo nav, bojātas mašīnas.

Tās pašas dienas vakarā Kārsavas novada Malnavas pagastā 1958. gadā dzimis Audi vadītājs iebruca pretējā joslā, sadūrās ar pretimbraucošo automašīnu Toyota. Pēc sadursmes Audi vadītāju nācās nogādāt slimnīcā, kur mediķi viņam konstatēja smadzeņu satricinājumu.

Trijotni aizturēja narkotiku realizācijas brīdī

20. janvārī Latgales reģiona pārvaldes Kriminālpolicijas biroja darbinieki, veicot operatīvo pasākumu kompleksu Daugavpilī, narkotiku realizācijas brīdī aizturēja trīs personas — 1988. un 1986. gadā dzimušas sievietes un 1987. gadā dzimušu vīrieti. Kratīšanas laikā pie aizturētajiem kopumā tika izņemti 25 grami narkotiku — metamfetamīna. Uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 253.¹ panta pirmās daļas. Minētais Krimināllikuma pants paredz brīvības atņemšanu uz laiku no pieciem līdz desmit gadiem.

Pietika drosmes zagāt apsargājamā teritorijā

22. janvārī Rēzeknes iecirkņa policijas darbinieki par elektrisko vadu zādzības mēģinājumu aizturēja triju personu grupu. 1960., 1977. un 1985. gadā dzimušie vīrieši mēģināja nozagt metāla izstrādājumus no kādas apsargājamas teritorijas. Diemžēl viņiem nepaveicās, jo nostrādāja tur uzstādītā signalizācija. Saņemot informāciju par trauksmi, policija nekavējoties ieradās notikuma vietā un aizturēja zagļus nozieguma vietā. Uzsākts kriminālprocess, turpinās izmeklēšana.

Par laupīšanu aizturēja divus vīriešus

Ludzas iecirkņa kriminālpolicijas darbinieki, veicot izmeklēšanu par laupīšanu uzsāktajā kriminālprocesā, uz aizdomu pamata par minētā nozieguma izdarīšanu operatīvās meklēšanas rezultātā aizturēja divas personas — 1985. gadā un 1971. gadā dzimušus vīriešus, kuri 6. janvārī Ludzā, Tālavijas ielā, nodarīja miesas bojājumus kādam vīrietim un nolaupīja viņam personīgās mantas.

Policija noskaidrojusi, ka abi vīrieši ir agrāk tiesāti, viens no viņiem — par analogiska nozieguma

izdarīšanu. Abiem piemērots drošības līdzeklis — apcietinājums. Policija turpina izmeklēšanu.

Jaunieši veikalā centās nozagt alkoholu

21. janvārī kādā Rēzeknes lielveikalā tika aizturēti trīs jaunieši, kuri dzimuši 1991., 1992. un 1998. gadā. Viņi mēģināja nozagt alkoholiskos dzērienus par kopējo summu 31 lats (divas pudeles ar 0,7 litru tilpumu un vienu 0,5 litru tilpuma pudeli). Pret jauniešiem policijā tika uzsākts kriminālprocess par zādzības nelielā apmērā izdarīšanu. Prece atdota veikalam.

Meža cirmsmā atrasts nesprādzis lādiņš

Nesprāgušus lādiņus cilvēki visbiežāk atrod vasarā, taču tādi atradumi gadās arī ziemā. Tā 20. janvāra rītā Ciblas novada Lidumnieku pagastā mežizstrādes darbu laikā cirmsmā atrasts Otrā pusaules kara laiku minmetēja lādiņš. Par atradumu nekavējoties tika ziņots Zemessardzes Nesprāgušās municijas neitralizēšanas rotas sapieriem, kuri bistamo lādiņu neitralizēja.

Pusaudža aplaupītājus aizturēja pēc pāris dienām

19. janvārī Daugavpils policijas iecirknī tika uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 176. panta (laupīšana) sakarā ar to, ka nedēļu iepriekš Jaunbūves mikrorajonā divi jauni vīrieši, piedraudot četrpadsmitgadīgam pusaudzī, nolaupīja viņam mobilo telefonu. Kriminālpolicijas darbinieki, veicot izmeklēšanu šī kriminālprocesa ietvaros, 23. janvārī aizturēja divas personas. Tie bija 1991. un 1992. gadā dzimuši vīrieši. Zināms, ka viens no viņiem jau agrāk ir saukts pie kriminālatbildības.

Aiznesa naudu ar visu kases aparātu

23. janvārī konstatēts, ka Viļānu novada Sokolku pagastā pagaidām nenoskaidrotas personas, izsītot veikala loga stiklu, nozaga kases aparātu un dažādas preces. Vēlāk tukšs kases aparāts tika atrasts netālu no apzagtā veikala.

Rēzeknes policijā uzsākts kriminālprocess un notiek izmeklēšana, lai noskaidrotu vainīgās personas.

Par sievietes nogalināšanu aizturēja viņas paziņu

23. janvārī policijā tika uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 12. nodaļas (nonāvēšana) sakarā ar to, ka Daugavpils novada Demenes pagastā savas mājās tika atrasts 1963. gadā dzimušas sievietes liķis ar redzamām vardarbīgas nāves pazīmēm — žņaugšanas pēdas uz kakla. Pie tam sievietei bija kostas brūces uz sejas, bet tās varēja rasties, iespējams, graužēju darbības rezultātā.

Veicot izmeklēšanu, uz aizdomu pamata par izdarīto noziegumu, policijas darbinieki aizturēja cietušās sievietes paziņu, 1963. gadā dzimušu vīrieti. Liķis nosūtīts tiesu medicīniskās ekspertīzes veikšanai, lai noskaidrotu precīzu nāves iemeslu. Turpinās izmeklēšana.

Ciemiņš aizgāja ar saimnieces telefonu, datoru un kažoku

24. janvārī Daugavpils policija saņēma informāciju no kādas sievietes. Dzīvokļa saimniece paziņoja, ka pēc mazpazīstama ciemiņa viesošanās no viņas dzīvokļa pazudušas dažādas mantas — mobilais telefons, kažoks, portatīvais dators.

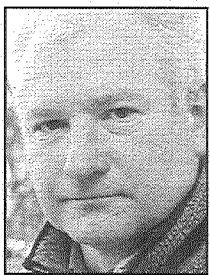
Policijas darbinieki, veicot izmeklēšanas pasākumus par zādzību uzsāktajā kriminālprocesā, noskaidroja un aizturēja 1980. gadā dzimušu apzagtā dzīvokļa ciemiņu. Policija atrada arī visas nelikumīgā ceļā iegūtās mantas, tajā skaitā portatīvo datoru, kuru zaglis jau bija paspējis pārdot. Izmeklēšana turpinās.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes informācija

Vai piedalīsieties referendumā par Satversmes grozījumiem, kas paredz krievu valodai otras valsts valodas statusu?

Gunārs Skutelis no Vārkavas novada:

— Jā, noteikti. Arī tas, par ko balsošu, nav nekāds noslēpums. Valsti jābūt vienai valodai, un Latvijā tā ir latviešu valoda. Te dzīvo daudz tautību, kas notiks, ja katrs savai valodai prasīs valsts valodas statusu? Tas būs par daudz. Latvija ir valsts, kurā dzīvo latvieši, un tādai jābūt arī valsts valodai.

Leontīna Podiņa no Riebiņu novada:

— Noteikti piedalīšos un balsošu par savu — latviešu valodu. Ja jau visi krievu tautības cilvēki piedalīsies, kāpēc lai mēs — latvieši — nepiedalītos? Tā ir mūsu zeme, mūsu valsts. Mums jābūt aktīvākiem. Nesen klausījos raidījumu no Krievijas. Prezidents Putins teica, ka jāciena visas valodas, bet cittautiešiem Krievijā visiem jāprot krievu valoda. Mēs cienām savu un citas valodas un gribam, lai citi cienītu mūsu valsti un mūsu — latviešu valodu.

Laima Rubine no Saunas pagasta:

— Vēl neesmu izlēmusi. Kad apsvērsu visus plusus un mīnus par piedalīšanos vai nepiedalīšanos, tad arī pieņemšu galīgo lēmumu, vai uz referendumu jāiet vai nē.

Dmitrijs Ševčuks no Aizkalnes:

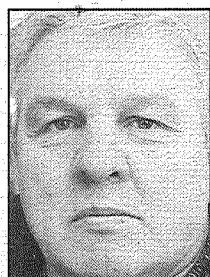
— Uz referendumu iet negrāšos, jo mūsu valsti jau tāpat pietiekami nevēdzu. Ja būs divas valodas, būs grūti komunicēt. Pēc tautības esmu krievs un varbūt arī atbalstītu otru valsts valodu, bet es brīvi runāju latviešu valodā. Ja arī pieņemtu otru valsts valodu, tāpat būtu jāzina arī latviešu valoda. Ir jānāk komunicēt ar visiem cilvēkiem — gan ar latviešiem, gan ar krieviem. Jauniem cilvēkiem vispār vairs nav problēmu ar latviešu valodu, jo visi tajā brīvi runā. Problēmas ir vecāka gadagājuma cilvēkiem, kas mācījušies padomju skolā. Domāju, ka turpmākā nākotnē Latvija latviskosies. Bez tam no iešanas uz referendumu nekāds nemainīsies, no tā dzīvot labāk nesāksim.

Elmārs Jonāns no Preiļiem:

— Uz referendumu iešu un balsošu pret grozījumiem Satversmē. Valsti jābūt vienai valodai. Referendumi mūsu valsti būtu vajadzīgi arī par citiem jautājumiem, kā tas ir, piemēram, Šveicē, kur daudz ko izlemj ar referendumu palīdzību. Tikai to organizēšana izmaksā dārgi.

Manuprāt šī referenduma iznākums būs tāds, ka vairums nobalsos par latviešu valodu.

L.Rancāne
Foto: A.Šņepsts

SLUDINĀJUMI

Preiļu novada kultūras centrs izsludina konkursu uz vakanto Aizkalnes TN vadītāja amatu

Noteikumi pretendentiem:

- Vidējā speciālā vai augstākā izglītība humanitārajās zinātnēs
- Prasme strādāt ar datoru un biroja programmatūru (Word, Excel, PowerPoint)
- Pieredze kultūras pasākumu organizēšanā un režijā, kultūras projektu vadībā, tiks uzskatīta par prioritāti.

Pieteikumu un CV iesniegt Preiļu novada kultūras centrā, Raiņa bulvāris 28, Preiļi, līdz 2012. gada 10. februārim.

Jauns pārtikas veikals "TOP"

Preiļos, Rēzeknes ielā 36
AICINA DARBĀ:

- ♦ veikala vadītāju;
 - ♦ pārdevējas – kasieres;
 - ♦ palīgstrādnieku – datu operatoru.
- CV un motivācijas vēstuli ar vēlamā amata norādi sūtīt uz e-pastu likksma@pvg.lv līdz 5. februārim. Mob. tālr. 28320749.

Z/s PĒRK lauksaimniecības zemi.

Tālr. 29252972.

PĒRK METĀLLŪŽŅUS, LIETOTU LAUKU TEHNIKU UN AUTO.

Griežam uz vietas, sveram. Samaksa tūlītēja. Tālr. 25969839.

Atvēries jaunu apģerbu veikals

Brīvības ielā 7, Preiļos
(1. stāvā, ieeja no pagalma).
Laipni lūgti!

Mācību centrs "EVA-93" organizē MEDNIEKU KANDIDĀTU kursus.

Kursu sākums 11. februārī pulksten 9.00, Preiļos, Daugavpils ielā 75. Pieteikties pa tālruni 29240545 vai 65307134.

LPKS "Baltic Meat Standard" iepērk liellopus, jaunlopus.

Labas cenas. Ir dažādas piemaksas. Sver uz elektroniskajiem svariem. Samaksa tūlītēja. Tālr. 20250289, 63354097.

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas.

Labas cenas. Samaksa tūlītēja. Tālr. 26142514, 20238990.

SIA „LATVIJAS GALA” iepērk liellopus, aitas, jaunlopus, zirgus.

Samaksa tūlītēja. Tālr. 28761515.

Jūsu uzņēmuma reklāma laikrakstā "Novadnieks" ir labs veids, kā piesaistīt jaunus klientus!

Nāciet uz redakciju
Brīvības ielā 14, Preiļos.
Zvaniet pa tālr. 65307057.
E-pasts novadnieks@inbox.lv.

Konkursā «Deglis» gatavoja rīkus uguns iegūšanai

● Konkursa «Deglis» uzvarētāji (no kreisās): Lauris Danivs, Rihards Gribusts, Dairis Bufals, Vladimirs Pučko, Andrejs Mihailovs, Daniels Daukšts, Gatis Sauliņš.

Preiļu bērnu un jauniešu centrs sadarbībā ar novada mājturības un tehnoloģiju skolotāju metodisko apvienību sarīkoja konkursu «Deglis» 6. — 9. klašu skolēniem. Konkurss bija pieskaņots šī gada mājturības olimpiādes tēmai «Uguns», kuras dalībniekiem ir uzdevums no saplākšņa sagatavēt izveidot un noformēt sērkokciņu kastītes maketu.

Mājas darbā katram dalībniekam bija jāgatavo un jāatved līdzīgas saplākšņa plātnes un jānoformē dekors — kārbīņas etiķete, kas idejiski raksturo tēmu «Uguns». Konkursa laikā bija jāveic kasti-

tes ārējās daļas izgatavošana. 6. — 7. klašu skolēniem tas bija jāveic, malas savienojot ar audumu vai papīru, bet 8. — 9. klašu konkursantiem — ar klasisku stūru savienojumiem. Atraktīvākā konkursa daļa bija trešais uzdevums, kura veikšanai vajadzēja apgūt un demonstrēt jaunās iemaņas, no organizatoru piedāvātajiem materiāliem (koka latīņiem, dēliem un auklīņām) izveidojot uguns iegūšanas ierīci un to demonstrēt darbībā. Atklājās, ka visi konkursanti spēja izgatavot tādu ierīci, ko cilvēki pazina jau sirmā senatnē, lai varētu aizkūpināt sausu koku.

6. — 7. klašu grupā visātrāk un veiklāk ar darbiem galā tika Daniels Daukšts no Preiļu 1. pamatskolas. Starp labākajiem

jāatzīmē arī Rihards Gribusts no Preiļu 1. pamatskolas un Lauris Danivs no Pelēču pamatskolas.

Starp 8. — 9. klašu pārstāvjiem labākie darbi bija Dairim Bufalam no Preiļu 1. pamatskolas, Gatim Sauliņam, Priekuļu pamatskolas audzēknim, kā arī Preiļu 2. vidusskolas skolēniem Vladimiram Pučko un Andrejam Maksimovam.

Preiļu bērnu un jauniešu centra izglītības metodiskais Guntars Ormanis uzsvēra, ka konkursā bija pārstāvētas visas Preiļu novada skolas, un teica paldies skolotājiem par ieinteresētību. Papildinot labākos darbus, ar tiem ir iespējams piedalīties valsts mājturības olimpiādē.

Sagatavoja L.Rancāne